

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. VIII.—No. 88.]

APRIL, 1912.

[Price 3d.

PERMANENT ANNOUNCEMENTS.

The Reading Room at Headquarters is open each day from 10 a.m. to 6 p.m. (Saturdays, till 1 p.m.). All the Esperanto magazines; 200 volumes of literature.

Lantern Slides for lecturers are sent to approved persons. More than 200 representative pictures. Conditions of loan and list may be obtained from the Curator, Mr. W. E. ROLSTON, 60, Silver-crescent, Chiswick, London, W.

Wall Charts for lecturers are sent out on loan free of all charge except carriage. Apply to the Secretary for particulars.

International Correspondence is most desirable to maintain uniform style among Esperantists of different countries. It is easy to open up correspondence on any subject. See our "F.K.I." columns.

Propagandists should note and index the various points of progress recorded in THE BRITISH-ESPERANTIST each month, and thus supply themselves with the information

necessary when giving addresses or writing to the Press. The following articles should be earmarked:— Vol. V. (1909), pp. 9, 15, 16, 30, 32, 39, 52, 71, 78, 95, 98, 111, 130, 131, 149, 158, 168, 178, 216, 236. Vol. VI. (1910), pp. 9, 18, 37, 51, 57, 76, 98, 114, 119, 129, 130, 152, 159, 177, 200. Vol. VII. (1911), pp. 30, 31, 85, 92, 141, 176, 183, 186, 198, 212, 219, 233.

Lecturers and Debaters are strongly advised to consult, besides the articles noted in "B.E.", the following works:—"International Language," Zamenhof—A. E. Wackrill; "International Language," Dr. W. J. Clark; "Poc kaj Kontraŭ Esperanto," D-ro. Vallienne; "The Fall of Babel," Bernard Long, B.A.

Propaganda Meetings.—Local workers are urged to visit the Secretaries of Y.M.C.A.'s, Debating, Literary, and Social Societies, with the object of arranging an Esperanto Evening. The Secretary of the

B.E.A. will endeavour to engage the services of a Lecturer, if requested.

New Groups might be formed in dozens of towns where there are already many isolated Esperantists. Friends in such places who are willing to give their services to this end are invited to notify the B.E.A., when all possible help will be given them.

"The British Esperantist."—Bound volumes for reading practice or presentation may be obtained as follows:—Vol. III. (1907), 2s. 6d.; Vols. IV.—VII. (1908–11), 4s. each. All post free.

Esperanto Press Club.—All willing to help, communicate with Mr. C. E. BOARDMAN, F.N.S.A., 51, Ryfold-road, Wimbledon-park, London.

Group Secretaries should send in their reports (which should be brief and of general interest) if possible before the 15th of the month, for insertion in following issue.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (I.c.), 153-156, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting; Day, and Hour.

- Accrington.**—Miss L. IDDON, 11, Owen-st.—Daily.
Adelaide (S. Australia).—W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide.—Mon.
Aldershot & Farnham.—C. W. SHANKS, 65, Grosvenor-rd.—Altern. West End Boys' School, Aldershot (Tues.), and West-st. Girls' School, Farnham (Thur.).
Barrow-in-Furness.—W. H. BOXALL, 25, Abercorn-st.—Fri.
Bath.—E. R. BLACKETT, 9, Stall-st.
Bedford.—Miss WALLS, 67, Victoria-rd.
Birmingham.—F. W. HIPSLEY, 156, South-rd., Erdington.—Lund's College, 25a, Paradise-st., Thur., 7.30.
Blackburn.—R. BRADLEY, 33, Shakeshaft-st.—P.S.A. Inst., Freckleton-st., Tues., 8.
Blyth (Northumberland).—J. TULLOCH, 1, New-rd., The Colliery.—Labour Inst., Fair, Fri., 8.
Bolton.—A. R. HORSLEY, 24, Rock-ave., Halliwell.
Bradford.—J. A. CALVERT, 115, Legram's lane.—Central Café, Prudential-bldgs., Sunbridge-rd., Thur.
Brighouse.—Miss A. ASPINALL, 4, Halifax-rd., Slead Syke.—Wright's Café, Commercial-st., Fri., 8.
Brighton & Hove.—Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's-pk.—Thur.
Bristol.—O. DADLEY, 21, Kingsdown-parade.
Buckingham.—R. G. LEE, Northcote Villa.
Buckhurst Hill (Essex).—Miss N. A. STACEY, "Woodthorpe."—"Woodthorpe," Tues., 8.
Burnley.—T. FERNLEY, 27, Tunstall-st.—Daily.
Bury.—H. INGRAM, M.Sc., F.C.S., 26, Hamilton-st.—Girton Hall, Manchester-rd., Wed., 8.
Buxton.—J. T. POLLARD, 17, Kents Bank-rd.—Meeting Place: Write Sec.
Cambridge.—G. REYNOLDS, 12a, Sidney-st.
 (*Verda Stelo*).—Miss BARBARA SMITH, 83, Norwich-st.
Cape Town.—A. E. ABRAHAMS, 85, Burg-st.
Cheltenham.—W. F. WESTMANCOTE, Fernville, Langdon-rd.—The Rechabite Hall, Albion-st., Tues., 7.
Chester.—J. W. JONES, 112, St. Anne-st.—People's Hall, Delaware-st., Mon., 8.
Coleraine.—Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank Ho., Diamond.—Irish Society's Schools, Thur., 8.
Coventry.—Miss W. E. TAYLOR, "Espero," Stanway-rd., Earlsdon.—29, Little Park-st.—Daily.
Darlington.—Mrs. Q. P. WOOF, 8, Pierremont-cres.
Deal.—HERBERT SEWELL, College-rd. Post Office.—Mangilli's Restaurant, Fri., 8.
Derby.—J. POTTER, Jun., 4, The Strand.
Dewsbury.—E. CRAWSHAW, 18, Thornhill-st., Savile Town.
Dover.—W. CHITTY, Mildura, Park-ave.
Dublin Modern Languages Soc. (Esp. Sec.).—SINTON DOUGLAS, 21, Greenmount-rd., Terenure.
Dundee.—ALFRED A. SLIDERS, 10, Whitehall-st.
Durham (North-West).—Miss M. E. TROTTER, "Oakleigh," Shotley Bridge.
Eastbourne.—JOHN P. NIX, 2, Terminus-rd.—St. Anne's Parish Room, Mon., 8.
East Maitland.—E. A. PRYKE, East Maitland, N.S.W.
Edinburgh.—W. M. PAGE, 31, Queen-st.—Wed., 6 p.m., in Patrick Thomson TeaRooms, North Bridge, at 8.30, in 26, Synod Hall.
Fremantle (W. Australia).—COLIN UNWIN, 48, Cliff-st.—103, High-st., Tues., 7.45.
Fylde, Blackpool.—Miss A. SCHOFIELD, 16, Woodland-grove.—Thur.
Gateshead-on-Tyne.—G. WATSON, 24, Exeter-st.—Adult School, 73, Coatsworth-rd., Tues.
Glasgow.—A. ALLISON, 102, St. Vincent-st.—Alexandra Hotel, Mon., 7.30.
Glenelg (S. Australia).—Mrs. J. LUMSDON.
Gloucester.—G. L. PREEDY, 2, Tweenbrook-ave.—Ruskin Hall, The Cross, Mon., 7.30.
Gosford (Australia).—P. J. HOLDSWORTH, Gosford, N.S.W.
Hallifax.—W. HODGSON, 36, Conway-st., Hopwood-lane.
***Hallifax Esperanto Association.**—E. WHITEHEAD, 29, Knight-st.—Mechanics' Institute, Crossley-st.
Halstead (Essex).—Miss J. M. INMAN, Colchester-rd.—Fri.
Harrogate.—Miss E. MOODY, 101, King's-rd.
Harrow.—B. E. LONG, B.A., 46, Roxboro-rd.
Hastings.—A. J. ADAMS, Plymrimmon-terrace. Every morning.
Hebden Bridge.—Miss EMILY CROSSLEY, Weasel Hall.
High Wycombe.—A. BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-ave.
"Hobart (Tasmania).—E. A. BUDGE, 11, Church-st.
Huddersfield.—W. H. HIRST, Esperanto Ho., Thornton Lodge-rd.—Technical College, Queen-st., S., Thur., 7.45.
Hull.—Miss E. VIVIAN, 8, Stirling-st.—Grosvenor Hotel., Wed.
Invercargill (N.Z.).—HARRY A. EPSTEIN, Box 133.
Ipswich.—W. JOLLEY, Del. U.E.A., 46, All Saints-rd.—Unitarian Chapel, Friars-st., Fri.
Jersey (C.I.).—J. J. LE SUEUR, "Holmehurst," Queen's-ave.
Keighley.—Miss A. E. LUTY, 44, Drewry-ter.—Mon.
***Kettering.**—A. E. SMITH, Garfield-st.—Old Free Library-bldgs., Silver-st., Sat., 6.30.
***Kilmarnock.**—R. S. BROWN, 53, Fullarton-st.—Every other Thur.
Lancaster.—Miss GRISENTHWAITE, 5, Balmoral-rd.
Leamington.—J. HARRISON, 114, Plymouth-place.—Tues.
Leeds.—Miss L. BRIGGS, West Lea, Armley.—10, Park-st., Fri., 8.
Leeds (Salem).—H. BARKER, 38, St. Luke's-rd., Beeston-hill.
Leith.—Miss E. WALLACE, 23, Starbank-rd., Trinity.
Leven.—Miss M. C. GERRETT, Learmont.
Lewes.—H. VERRAL, 8, Grange-rd.
Liverpool.—R. P. GRIFFITHS, 12, Bennison-drive, Grassendale.—10, Colquitt-st., alternate Tues. and Sat.
London (Central).—P. J. CAMERON, 31, Cheyne-row, Chelsea, S.W.—St. Bride's Inst., Ludgate-sir., Fri., 7.30.
 Battersea, S.W.—Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-st.—Board Room, Latchmere Baths, Wed., 8.
 Bedford Park, W.—H. MEULEN, 19, Boscombe-rd., Shepherd's Bush.—Tues., 7.30.
 Brixton, S.W.—E. W. EAGLE, 21, Kelleit-rd.—59, Brixton-hill, Tues., 8.
 Charing Cross, W.C.—ARTHUR BLOTT, 39, Broadway, Stratford, E.—Eustace Miles Restaurant, Chandos-st., Tues., 3.
Croydon.—L. L. S. LOUIS, 3, Courtney-rd., Waddon.—3 Station-bldgs., Tues., 8.
East London.—J. GOURLAY, The Laurels, Hale-end-rd., Highams-pk.—Room A, Toynbee Hall, Wed., 8.
Emmanuel (S.E.).—E. A. ALLSOP, 27a, Burnbury-rd., Balham, S.W.—L.C.C. School, 265a, Camberwell-rd., S.E., Mon., 8.30.
Kingston-on-Thames.—E. M. SEXTON, F.B.E.A., Warwick Lodge, Hampton Wick.—Marathon Café, 4, Church st., Tues., 8.30.
N. London "Clarion."—J. PRATT, 12, Pellerin-rd., Stoke Newington.—Thur.
Mildmay.—M. C. BUTLER, L.R.A.M., 18, Leigh-rd., Highbury.—2, Quadrant-rd., Canonbury, N., Thur., 8.
Stepney.—W. T. BURDEN, 13, Belgrave-st., E.—Stepney Meeting Hall, Garden-st.—Wed., 9.

- Sud Orienta Stelo.**—E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gardens, Old Charlton, S.E.—Fri.
- Sutton (Surrey).**—L. C. ANDREWS, Cressingham Ho., Carshalton.—“School of Music & Art,” “The Beeches,” Brighton-rd., Sutton, Thur., 8.
- West Norwood.**—A. H. HUGHES, 34, Romola-rd., Herne-hill, S.E.
- Wimbledon.**—E. M. RYDER, 13, Trewince-rd.
- Wood Green.**—ROBERT ROBERTSON, 3, Earlham-grove, N.—Public Library, Sat., 7.30.
- Maidstone.**—Mrs. M. E. PEAKE, 144, Upper Fant-rd.—Mon.
- Manchester.**—J. WOODALL, 56, Clarendon-rd., C-on-M.—Onward-bldgs., Deansgate, Thur., 7.30
- Mansfield.**—FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-rd.
- Melbourne (Australia).**—A. H. JOHNSON, Box 715, G.P.O.—Fri.
- Middlesbrough.**—Miss M. L. WARNE, 14, Acton St.—Berlitz School, Thur., 7.
- Mirfield (Yorks).**—W. S. WADDINGTON, Broad Oaks.
- Montrose.**—Miss I. O. FETTES, 38, High-st.
- Natala Verda Stelo.**—LEONARD WOOD, 37, Frere-rd., Durban.—Mon.
- Newcastle.**—Mrs. S. E. WRIGHT, F.B.E.A., 11, Oxford-ter., Gateshead.—Church Inst., Hood-st., Wed. 8.
- New Stevenson, N.B.**—Rev. E. MOUNTAIN, Holytown.
- Norwich.**—J. WILKINSON, 116, Glebe-rd.—Y.M.C.A., St. Giles'-st., Mon., 8.30.
- Nottingham.**—E. W. OUTEN, 8, Ravensmore-rd.—Fri.
- Oakworth (Yorks).**—A. DENISON, 3, Apsley-ter.
- Paisley.**—D. SEMPLE, Calside-ave.
- Partick Y.M.C.A.**—J. A. JOHNSTON, Y.M.C.A., Peel-st.—Y.M.C.A. Rooms, Fri., 8.30.
- Perth.**—G. A. BROWN, 3, Windsor-ter., Craigie.—Wed.
- Perth (W. Australia) Nigra Cigno.**—T. E. O'DONOOGHUE, 33, Barrack-st.—Macdonald's City Café, Barrack-st., Thur., 8.
- Plymouth (Tri Urboj).**—E. E. YELLAND, 16, Chapel-st., Stonehouse.—“The Welcome,” Fore-street, Devonport, Wed., 8.
- Pontefract.**—F. TAYLOR, Station Gates.
- Portmadoc.**—Miss GWEN OWEN, 4, Roche-ter., Garth.—Welsh Esp. League Offices, Cambrian-bldgs., Station-ave., Wed., 6 (Reading Room, W.E.L., open Tues. and Wed., 6—8 p.m.; Sat., 2.30—8).
- Portsmouth.**—E. B. JOHNSON, Esperanto Halo, The Arcade.—Esp. Halo, Tues., 8.
- Pretoria (S. Africa).**—Mrs. R. SPERO, P.O. Box 99.
- Reading.**—Miss R. WOOLFORD, 19, Duke-st.—Thur.
- Redhill.**—S. S. JENNINGS, 27, High-st.
- Rochdale.**—R. HOWARTH, 114, Royds-st.—Crescent Café, Drake-st., Thur., 8
- Rotherham.**—J. E. HICKS, Y.M.C.A., High-st.—Thur.
- Sheffield.**—Miss BAXTER, 69, Spooner-rd.—Thur.
- Sheffield Y.M.C.A.**—W. HAGEN, Glengarth, Handsworth.
,, (Crookes),,—M. BROWN, 36, Bute-st., Crookes.
- Shipley.**—Miss M. E. PARKER, 25, Wellington-cres.—Co-operative Hall, Westgate, Fri., 7.30.
- Slough.**—Miss PITTS, Upton House
- Soham (Cambs.).**—G. F. FENTON, Soham (Cambs.).
- Somercotes Alfreton.**—HARRY SHAW, Fernleigh Villa, Leabrooks, nr Alfreton.—Fernleigh Villa, Tues. and Thur., 7.
- Southland (N.Z.).**—A. ROWLANDS, Box 183, Invercargill.
- Southport.**—P. FOSTER, 33, Westbourne-rd. Birkdale.—Imperial Café, 555, Lord-st., Mon.
- St. Albans.**—O. GODMAN, 59, Oswald-rd.—Dear's Hotel, London-rd., Thur., 8.15.
- St. Andrews.**—Miss N. REID, 64, Market-st.—Tues., 8.
- St. Helens (Lancs.).**—E. L. CHALLENER, 26, Cowley-hill-lane.—8, Church-st., Wed., 7.30.
- Stockport.**—E. HILES, 205, Chapel-st., Edgeley.—Thur.
- Stockton.**—T. H. WILSON, 6, Dovecot-st.
- Stoke-upon-Trent.**—H. TOMLINSON, 15, Sheppard-st.—Church Inst., Thur., 8.
- Sunderland.**—A. N. RONTREE, 30, Brinkburn-st.—Fri.
- Swindon.**—L. A'C. FARR, 50, Gladstone-st.
- Swinton (Rotherham).**—J. E. JONES, 38, Station-st.
- Sydney, N.S.W.**—H. GADSDEN, 39, Wentworth-court, Elizabeth-st
- Todmorden.**—T. WOOD, Hollins, Walsden.—Wild's Temperance Hotel, 1st and 3rd Wed. in month, 7.30.
- Truro.**—Miss BLIGHT, Victoria-sq.—Thurs.
- Tunbridge Wells.**—J. A. GILL, Lower Green-rd., Rusthall.—8, Earl's-rd., Tues., 8.30.
- Wakefield.**—P. BROOKS, 27, Church-rd., Altofts, Normanton.—Friends' Meeting Ho., Thornhill-st., Tues., 8.
- Warrington.**—E. GORDON BURGESS, 14, Winmarleigh-st.—27, Bewsey-st., Wed., 8.
- Wellington (S.A.).**—G. F. H. CLARK, P.O. Box 2, Wynberg, C.C.
- Western Australia Esp. Socy.**—Miss M. WATSON, Stott & Co.'s Business College, St. George's-ter., Perth.
- Wisbech.**—Miss E. MILLER, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 8.

* New Group.

MY DEAR FRIEND,

You have no doubt heard of the International Language—Esperanto, and would perhaps like to become acquainted with the objects of the Movement.

This paper contains a great deal of general information upon the subject, and I am sure you will be much interested in reading it.

As our language is based upon the principal European languages, you will be able to understand much of the Esperanto portion, but if you will apply to the British Esperanto Association (Inc.), 133—136, High Holborn, London, for a “Key” (price ½d.) you will be able to read the whole of the paper.

Yours very sincerely,

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Cekbankaj transpagiloj akceptataj.* Telegraphic address: "Esperanto, London."

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

	Prices, post free.	s. d.
Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2 6	
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLER-MAN, A.M., Ph.D.	3 10	
Ekzeroaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1 0	
Esperanto Teacher, The, a simple course for non-grammarians, by HELEN FRYER ...	0 7	
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0 1½	
Esperanto for the English, by A. FRANKS ...	0 7	
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0 1½	
Esperanto Manual, MARGARET L. JONES ...	1 1½	
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT ...	1 8	
Esperanto Made Easy, Dr. O'CONNOR ...	1 2	
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1 2	
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE ...	0 2½	
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0 7	
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0 7	
Grammar and Exercises, by R. H. GEOGHEGAN	1 7	
Phonography, Pitman's, adapted to Esperanto, by GEORGE LEDGER ...	1 0½	
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN ...	1 2	
Picture Lessons in Esperanto, MARSHALL-MANN	0 3½	
Primer of Esperanto... ... (1s. 8½d. per doz.)	0 2½	
Standard Course, by G. W. BULLEN, cloth ...	1 1	
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1 1	

IN ESPERANTO.

Ĉiutaga Vivo, La (Gouin Metodo), Esp.-Eng. ...	1 2	
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON ...	1 1	
Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF cloth, 3s.; paper	2 0	
Eldono bohema, hispana, itala, greka, hungara, rumana, slovaka, turka (each)	1 0	
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT ...	0 7	
Komercaj Leteroj, de LAMBERT ...	0 6	
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ ...	0 6	
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE ...	0 9	
Librotendado, Duobla (Mond sistemo), ERNST WUCHER ...	2 6	
Lingvaj Respondoj (el <i>La Revuo</i>), de D-ro. L. L. ZAMENHOF ...	0 9	
Parizaneto, La, de R. KRÉN, Ph.D., 1s. 1d.; cloth	1 7	
Sintakso Esperanta, de P. FRUITIER ...	1 6	
Stenografo Internacia Aoro, de R. SPROUTE ...	0 5	
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFORT (French and Esperanto) ...	0 4	
Tutmonda Lernolibro (laŭ metodo Gouin), de F. L. G. MIRÉCHAL ...	1 0	

IN OTHER LANGUAGES.

Ausführliche Grammatik der Esperanto, Rektor W. VELTEN	1 10	
Cours Méthodique, C. AYMONIER et GROSJEAN-MAUPIN. Thèmes. Versions ... each	1 3	
Curso Práctico, por R. D. SEDÓ y V. INGLADA	3 2	
Esperanto por Bohemoj, ČEJKA-KRUMPHOLZ ...	1 4	
Grammaire complète, par C. AYMONIER ...	1 6	
Manual y Ejercicios, por V. INGLADA (Spanish)...	3 2	
Petit Cours Primaire, BONNEHON kaj ROSIAUX	1 2	
Praktisches Esperanto-Lehrbuch, R. SPROTTE ...	1 7	
Vollständiges Lehrbuch, von J. BOREL ...	1 7	

	Prices, post free	s. d.
Yiddish-Esperanto Text-book, J. BRESLER ...	1 0	

Text-books in Portuguese, Italian, Catalan, Dutch, Dano-Norwegian, Swedish, Modern Greek, Roumanian, Hungarian, Bohemian, Polish, Servian, Slovak, Ruthenian, Russian, Bulgarian, Finnish, Japanese, Arabic, Armenian, and others to order.

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poſlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound) ...	2 0	
Anatomia Vortaro (kvarlingva)	1 6	
Cesko-Esperantsky Slovník, de T. ČEJKA ...	1 1	
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0 7	
Dansk-Norsk Esperanto Ordbog, KAJ BENDIX...	3 6	
Deutsch-Esp. und Esp.-D., Taschenwörterbuch	1 1	
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF ...	2 2	
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 4s. 1od.) ...	4 0	
Enciklopedia Vortareto Scienca (Esperanta kaj Franca), C. VERAX ...	6 0	
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES ...	5 4	
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES ...	1 8	
Esperanto-English, by A. MOTTEAU ...	1 8	
Supplements to above ... Esp. 1½d. and Eng.	0 4	
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2 2	
Esp.-Franç., Dict. Usuel de, E. GROSJEAN-MAUPIN ...	1 0	
Esp.-Français, Dictionnaire de P.E.S., 2s. 6d.; bound	3 0	
Esp.-polski i polsko-esp., Slownik, ZAMENHOF ea.	0 7	
Esperanto-Dansk-Norsk Ordbog, af F. SKEL-GIORLING ...	4 0	
Esperanto - Español y E.-E., Vocabolario, INGLADA and VILLANUEVA ...	6 3	
Esperanto-Portuguez, T. R. LEITE ...	1 10	
Esperanto-Rusa Vortaro, D-ro. L. L. ZAMENHOF	1 10	
Esperantsko-Cesky, Slovník (bound, 2s. 3d.)	1 9	
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2 6	
Franc.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)...	4 6	
Frazaro, de HENRI DE COPPET ...	1 0	
Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.)	2 0	
Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL ...	0 3½	
Frazlibro, Popola, R. DESHAYS ...	0 6½	
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono) ...	0 6½	
Italiano-Esperanto, Dizionario, di G. MEAZZINI	2 6	
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRELL ...	1 0	
" de Sentencoj, de UOAGO ...	0 10	
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L' ISLE	1 6	
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD ...	0 9	
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL...	0 7	
Naülingva Leksikon de Esp., L. BASTIEN ...	3 0	
Novaj Vortoj, Du Mil, korektita, P. BOULET ...	1 6	
Oficialaj Radikoj (BOIRAC) ...	0 6	
Ornitologia Vortaro oklingva (Prova eldono), P. E. STOJAN ...	2 6	
Photographique, Vocab. Français-Esp., C. VERAX	0 10	
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca, EMILE BOIRAC. Partoj I. kaj II., 4s. 4d.; kun aparta aldono ...	9 6	
Aldono ...	1 6	
Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio, C. ROUSSEAU ...	7 6	
Portuguez-Esperanto Diccionario, J. A. PROENÇA	3 9	

	Prices, post free. s. d.
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES ...	0 7
Rusa-Esperanta Vortaro, D-ro. N. KORZLINSKIJ ...	3 9
Słosilvortoj (Glossaire de 200 mots-clefs, Esp.-Français), de Le Commdt. FAUVART-BASTOUL ...	2 9
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX ...	2 6
Universala Vortaro , de D-ro. ZAMENHOF ...	1 0
Oficiala Aldono al ...	0 6
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE ...	4 0
Zamenhofaj Vortoj , netroveblaj en U.V. (L.K. Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL ...	1 1

LITERATURE.(See also **Drama**).

	Prices, post free. s. d.
A... B... C... (E. Orzeszko), F. ENDER ...	0 6
Akvo Dormanta (Meksikana vivado), L. BIART ...	0 7
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Major-Gen. G. COX ...	0 4½
Aladin; aŭ, La Mirinda Lampo ...	0 7
Aventuroj de la Kalifo Harun Alrašid ...	0 4½
Alicio en Mirlando (Carroll), trad. E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.) ...	1 2½
Amoro kaj Psihe (Apulejus), trad. E. Pfeffer ...	0 7
Anekdotaro, Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEFEĆ ...	0 3
Anjo (I. Turgenev), trad. D-ro. A. FIŠER kaj V. ZAMJATIN ...	0 7
Ave Patria ... (Reymont), D-ro. LEON ZAMENHOF ...	0 7
Batalo de l' Vivo, La (Dickens), trad. D-ro. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.) ...	1 1½
Berna Oberlando, Tra, ilustrita, T. HOPF ...	0 7
Biblio, El ia , elektitaj ĉapitroj, ZAMENHOF ...	0 3½
Blinda Rozo (Hendrik Conscience) ...	1 1
Bona Sinjorino (E. Orzeszko), trad. KABE ...	0 3½
Bontempianoj, La, M. GAUTROT ...	0 4½
British Esperantist , Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI. Covers for Binding ...	4 0
Bukedo, de Prof. C. LAMBERT ...	2 0
Bulgaraj Rakontoj (I. M. Vazov), trad. D. ATANASOV ...	0 3½
Ĉe l' Koro de Eŭropo, E. PRIVAT (ilustrita) ...	0 6½
Deveno kaj Historio de Esperanto ...	0 7
Devyatnin, V. N., Plena Verkaro , Libro I., 2s.; Libro II., 2s. 6d.; Libro III., 1s. 6d.; Lib. IV. Diservo de la Angluja Eklezio (Cambridge, 1907) ...	1 9
Diversajoj (<i>stories translated by various writers</i>) ...	0 7
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg) ... cloth	0 7½
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN ...	1 1½
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJULA Y VALLES ...	0 3½
Du Noveloj (M. Jókai), trad. J. DE LUXENBACHER ...	1 3
Du Paroladoj , de EDMOND PRIVAT ...	0 4
Du Rakontoj, verkitaj de D. DE ROTHAN ...	1 1
Du Rakontoj de A. Čehov, trad. B. KOTZIN ...	0 4
Durer, Albrecht. Reproduktajoj (53) kun teksto en Esp. ...	4 4
Eĉ en Doloro, ni estu Ĝojaj! (Adele Kamm), E. RAMO ...	1 1
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE ...	1 8
Elektitaj Fabloj (La Fontaine), G. VAILLANT ...	0 9
* Eliro (Exodus), el la originalo trad. L. A. ZAMENHOF ...	2 0
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE ...	0 7
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine), trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita ...	1 8
En Malliberejo (E. Čirikov), KABE ...	0 3½
En Rusujo per Esperanto, A. RIVIER ...	1 5
En Svislando. Bele ilustrita. E. RAMO ...	3 2
Esperantaj Prozajoj ...	2 6
* Esperanta Literaturo , pri la. EDMOND PRIVAT (Parolado ĉe la Sepa Kongreso) ...	0 9
Evangelio Sankta Mateo, MIELCK kaj STEPHEN ...	0 7
Evangelio de S. Johano, La, ilustr. ...	0 1½
Evangelioj, La Kvar, P-ro. R. LAISNEY ...	1 6
Fabiola (Kardinalo Wiseman), trad. E. RAMO (427 pág.) ...	3 6

	Prices, post free. s. d.
Fabloj de Krilov, 1a parto, trad. DEVJATNIN ...	0 6
Fabeloj al Helenjo (M. Sibirjak), trad. D-ro. N. KABANOV ...	0 3½
Fabeloj de Andersen, I., SKEEL-GIÖRLING ...	0 3½
Fabeloj kaj Rakontoj (el "Esperantaj Prozajoj") ...	0 3
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols. ... each	2 0
Fatala Suldo (L. Dalsace), trad. E. FERTER-CENSE ...	3 6
Folioj de la Vivo (S. Rusiñol), A. SABADELL ...	1 0
Formortinta Delsuno (R. Vermandere), trad. OSCAR VAN SCHOOR ...	2 3
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 6th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.) ...	3 6
Funebra Parolado pri Louis de Bourbon (Bossuet), trad. LOUIS BASTIEN ...	1 0
Krestomatio Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES ...	0 3½
Fundo de l' Mizerio, La (V. Sieroševski), KABE ...	0 9
Genezo (Genesis), el la originalo trad. L. L. ZAMENHOF ...	2 0
Gulliver en Liliputlando, trad. M. INMAN ...	1 1½
Gvidlibro de Gibraltaro, CHARLES J. EDWARDS ...	0 7
Hermano kaj Doroteo (Göthe), trad. B. KÜSTER ...	1 1
Himnaro, kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (cloth, 1s. 2d.) ...	0 7
Horacio (Horatius, from Macaulay's "Lays of Ancient Rome"), trad. C. BICKNELL ...	0 9
Idilio ĉe la Fonto, La (I. Nievo), trad. A. TELLINI ...	0 8
Imenlago (Th. Storm), trad. A. BADER ...	0 9
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto, TH. CART ...	0 2
Infano, La, la Saĝulo kaj la Diablo (C. Kernahan), trad. J. C. O'CONNOR ...	0 3
Internacia Krestomatio , trad. KABE ...	1 3
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), trad. KABE ...	0 9
Japanaj Rakontoj, ĈIF TOŠIO ...	0 7
Jugo de Oziris, La (H. Sienkiewicz), GRABOWSKI ...	0 6
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro. A. FIŠER ...	0 7½
Karavano, La (Wilh. Hauff), trad. J. W. EGGLETON ...	1 1
Karmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER ...	1 1
Kaukaza Kaptito (Tolstoj), trad. A. N. SARAPOVA ...	0 3½
Kio Okazis Foje en Sidono, GRABOWSKI ...	0 7
Kio povas okazi se oni donacas surprize, de E. ĈEFEĆ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono ...	0 7
Kondukanto kaj Antologio , de A. GRABOWSKI ...	2 0
Kongresaj Paroladoj de D-ro. ZAMENHOF (vidu "Deveno kaj Historio") ...	0 7
Kongreso, Raporto pri la Dua, Tria kaj Kvina, de P. CORRET ...	each 0 10
Kongreso, Raporto pri la Sesa ...	1 1
Tria, La, multilustrita, eldonita de <i>La Revuo</i> ...	1 6
La Blonda Ekberto (L. Tieck), trad. D-ro. A. FISCHER ...	0 6
La Konfeso (L. N. Tolstoj), trad. M. S. TENNER ...	1 4
* La Trezoro de l' Orajisto (A. Senoa), trad. el la kroata F. KOLAR-KROM ...	2 2
La Vendetta (H. de Balzac), trad. MARCEL MERCKENS ...	1 3
Lasta Abencerago, La, trad. DESHAYS ...	0 6½
Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>) ...	2 0
Legendoj (A. Niemojewski), trad. el pola lingvo Br. KUHL
Legolibreto, J. BOREL ...	0 3½
Libro de l' Humorajo, LENGYEL PÁL ...	2 6
Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE, Du serioj ...	each 0 1½
Londonaj Interesajoj, kun kvar kartoj ...	1 0
Mainova Paĝo el "L.I." (Unua serio) ...	1 4
Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE ...	2 6

	Prices, post free. s. d.	Prices, post free. s. d.
Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF ...	3 6	
Mia Liro , poemoj de D-ro. LEONO ZAMENHOF ...	0 7	
Ne Dezirita. Ni Virinoj (J. van Woude), traa. M. POSENAER ...	0 7	
Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. BR. KUHL ...	0 10½	
Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI ...	0 7	
Ondino (de la Motte Fouqué), trad. K. MYSLIK ...	1 1	
Ora Ŝaflano, La Serĉado de la, O'CONNOR kai HAYES (kun angla traduko, 9d.) ...	0 7	
Ostlorn, Vilagaj Skizoj (S. Ulfers), trad. M. J. WESSEL; broš. 3.10; bele bind. ...	4 6	
Pagoj el la Flandra Literaturo ...	1 7	
Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE ...	2 6	
Paulo Debenham , originala romano en Esper- anto, H. A. LUYKEN ...	2 2	
Perdita kaj Retrovita , de E. BOIRAC ...	0 7	
Per Espero al Despero, dek poemoj de D-ro. S. SCHULHOFF ...	0 7	
Kion la Vivo alportis, dek poemoj, de D-ro. S. SCHULHOFF ...	0 7	
Perfekta Edzino, La (L. de León), A. J. LOIRA ...	2 0	
Pola Antologio , de KABE ...	2 0	
Por Kvietaj Personoj (1-akta komedieto), Van Driessche, trad. AMATUS ...	0 6½	
Portreto (Gogol), trad. D-ro. A. FISCHER ...	1 3	
Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr. Laurencio), trad. H. A. LUYKEN (tole bindita, 7d.) ...	0 4	
Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF ...	0 9	
Prediko sur la Monto, Pastro BEVERIDGE ...	0 2½	
Progresado de la Pilgrimanto, J. RHODES ...	1 7	
Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF ...	1 9	
Prozo el Danaj-Norvegaj Aŭtoroj, THOMSEN ...	1 0	
Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF ...	2 6	
Puntistino, La, trad. CÉCILE ROYER ...	0 3	
Puto kaj la Pendolo, La (Poe), trad. A. PRIDE ...	0 4	
Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley) ...	2 2	
Rakonto kaj Aventuro, Am. Esp. Co. ...	0 8½	
Rakontoj pri Feinoj (Perrault), SARPY ...	1 0	
Reĝlando de la Rozoj, La (A. Houssaye) ...	0 7	
Rego de la Montoj, La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré ...	3 6	
Rego de la Ora Rivero (Ruskin), trad. IVY KELLERMAN ...	0 3½	
Rememoro pri Solferino (H. Dunant) ...	1 1	
Rolandkanto, trad. D-ro. NOEL ...	1 7	
Ruĝa Floro, de V. GARŠIN ...	0 4	
Sablero, MARIE HANKEL, broš., 7½d.; bindita ...	1 0	
Sentencoj de Salomon La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF ...	1 6	
Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIÇULO ...	1 1	
Sesdek Sakproblemoj, kun solvoj kaj vortareto, J. PALUZÍE ...	2 6	
Sinjoro Herkules (burleskaĵo de G. Belly), trad. ARNTZ kaj BUTIN ...	0 3½	
Sinjoro Vento kaj S.-ino. Pluvo, de P. DE MUSSET	1 1	
Spirita Juvelaro (Katolika Preĝolibro), bindita ...	1 10	
Sub la Nego , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL ...	1 2	
Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp., D-ro S. LEDERER ...	0 10	
Tekstaro de Britaj Kantoj, Ad. SCHAFER ...	0 3½	
Teozofio, kelkaj vortoj pri, DIOU-TROUILLON ...	0 4	
Tutmondaj Fajrokutimoj, de H. W. SOUTHCOMBE	0 3½	
Utileco de Esperanto por la blinduloj, P. LEVY kaj aliaj ...	0 4	
Unua Legolibro , Legajoj gradigitaj de KABE ...	1 7½	
Unuaj Agordoj, poezioj de W. ELSKA kaj ESKA	0 6	
Vakciniuja Krono, La (J. Poraks), P. KIKAU ...	0 6	
Versoj en Prozo (I. Turgenev), KABE ...	1 0	
Versfarado kaj Rimaro , Esperanta, PARISOT kaj CART ...	0 6½	
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad. D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie	1 6	
Vizio de la Poeto (Carmen Sylva), trad. K.E. ...	0 1½	
Vojaĝo interne de mia ĉambo (X. Le Maistre), trad. SAM MEYER ...	0 9	
Westminster, La Abatejo de ...	0 3	
MUSIC AND SONGS.		
Antaŭen! AD. SCHAFER ...	0 7	
Barketo, La (voĉa barkarolo), muziko de A. BESNARD ...	1 6	
Birdoj forflugu! Muziko de S.-ino GUIVY ...	1 6	
Brilas l' Espero, de C. W. T. REEVE ...	0 7	
Britaj Kantoj, Tekstaro de, AD. SCHAFER ...	0 3½	
Danco estas Rava, La (valsa dueto), REEVE ...	1 1	
En Monto , H. SENTIS-V. BENDIX ...	1 6	
En Songo (Heine-Zamenhof), L. RIGOIR ...	0 9	
	F. DE MÉNIL ...	1 0
Esperanta Lando, ROWE-MCBURNEY ...	0 3½	
"Esperanto," kanto humoraja, de HARRISON HILL (Ang. kaj Esp.) ...	0 1½	
"Esperanto" (4-voĉa), BLAIKIE-SAXTON ...	0 3½	
Germana Kantrezoro (Erk), Elekto el (37 pecoj)	2 0	
Espanta Horo, La (kolekto de kantoj laŭ kon- ataj anglaj arioj), de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (sen muziko) ...	0 2½	
Esperantaj Kantoj, laŭ konataj arioj, de A. B. DEANS, ĉiu libreto (5 kantoj) ...	0 5	
Esperantista Kantaro, 13, kantoj, de K. JOST ...	1 0	
Esperantujo (de Menil), versoj de M. HANKEL ...	0 8	
Espero, La , horo, de F. de MENIL ...	1 1	
	por baritono aŭ mez-sop.	0 7
	muziko de A. SCHAFER ...	0 7
Flugintaj Revoj, GRABOWSKI kaj P. WACHS ...	2 0	
Funebra Kanto, por orgeno, de C. B. MABON ...	2 1	
Gaja Migranto, La (L. Zamenhof), de C. B. MABON ...	1 7	
Ho, Mia Kor' (D-ro Zamenhof), de JOSÉE GUIVY	1 6	
Kanto de l' Cigno, La, SVIRIDOV-MÉNIL ...	1 0	
Kapelo, La (Uhland-Zamenhof), E. DUOCUMON. Kvarvoĉe, zd.; duvoĉe kun fortepiano	0 6	
	V. BENDIX ...	1 1
Kien vi iras, beleta virin'?, REEVE (dueto) ...	0 7½	
Kristana Kantareto, kun melodioj, P. HÜBNER ...	0 6	
Kristnasko, de D-ro PHILIPPET ...	1 7	
Kušas Somero, HEINE-F. DE MÉNIL ...	1 1	
	HEINE-TRICKETT ...	0 3½
FOR PROPAGANDISTS.		
Lecturers, Group Secretaries, and all other workers for the Cause are recommended always to have at hand an adequate supply of leaflets for distribution. The following are extremely useful for general purposes and are cheap, being supplied at approximately cost price:—		
WHAT IS ESPERANTO? (4 pp.). Explains the aims of the movement and characteristics of Esperanto.		
	Per 100, 1s.	
WHAT GOOD IS ESPERANTO? (2 pp.). Answers some of the objections of those who have not learned the practical advantages of the language.		
	Per 100, 6d.	
WORLD PROGRESS. (8 pp.). An exposition of the raison d'être of an auxiliary language, with use- ful facts concerning the progress of Esperanto.		
	Per 100, 1s. 9d.	
ESPERANTO IN 1911. (12 pp.). A résumé of the chief successes of the year's working in all parts of the world.		
	Per 100, 2s. 9d.	
A UNIVERSAL ENTENTE. (2 pp.). Shows how Es- peranto helps those interested in other Move- ments.		
	Per 100, 6d.	
POST CARDS. With synopsis of the chief facts.		
	Per 100, 8d.	
Samples may be obtained on application from the British Esperanto Association.		

**ALL PROFITS ARISING
FROM THE SALE OF
THE
ESPERANTO
BLEND
OF
Fine Old Scotch Whiskies**

ARE
Devoted to the Propaganda of Esperanto.

Special Rebate to all British Esperantists of 5/- on each case of this well-known Blend, the ordinary price of which is 51/- per case of Dozen Bottles, Carriage Paid.

CASH WITH ORDER.

To secure the reduction, quote Adresaro, Number, or Name of your Group.

KORESPONDU PREFERE EN ESPERANTO.

**BUCHANAN, SCOTT & Co.,
GARTHLAND STREET, GLASGOW.**

"The British Esperantist."

Vol. VII. (1911) of THE BRITISH ESPERANTIST may now be obtained, neatly bound in green cloth, price 4s., post free.

Cloth covers for binding Vol. VII. (green cloth, lettered in white along back) are now ready. Price 10d., post free.

Vols. III. (2s. 6d., post free), IV., V. and VI. (4s., post free), bound in cloth, are still obtainable.

**SIMPLIFIED SPELLING: "AN APPEAL TO
COMMON SENSE." (6d. net).**

Can be obtained from all Booksellers; from Messrs Simpkin, Marshall, Hamilton, Kent & Co., Ltd., 4, Stationers' Hall Court, E.C., and from the SIMPLIFIED SPELLING SOCIETY, 44, Great Russell Street, London, W.C.

"THE PIONEER," monthly magazine, printed in the new spelling, price 1d. Posted free to all members of the Society.

HEJMO KOMFORTA

POR FREMDULINOJ.

F-ino DESMAREST, 61, rue de la République, Amiens, Francujo.

STENOGRAFIO INTERNACIA.

ESPERSTENO: Alfaro de la Pitman's Sistema da Stenografo alia postuloj de Esperanto, de

J. CATTON, D.B.E.A., I.P.S., Etc.

Esperanta Teksto. Prezo: Sm. o 50 (an g Respondukuponoj), afankite. Havebla de B.E.A. kuj de la Aŭtoro, 32, Oswald Rd., St. Albans, Anglujo.

Agentoj pograndaj: Sir J. PITMAN & SONS, London, E.C.

Esperanto Congress at Cracow, 1912.

Travel to the Congress by the . . .

FLUSHING RAPID ROYAL ROUTE.

Twice Daily, Sundays included, by the largest steamers crossing the Channel.

DAY Service via QUEENBORO'.

NIGHT Service via FOLKESTONE.

SPECIAL RATES FOR PARTIES.

For further particulars and time tables apply to H. S. ALTER, Electra House, Finsbury Pavement, London, E.C., G. H. RAVELLI, 33, Cockspur Street, London, S.W., or the usual agents.

PROPAGANDISTOJ.

NOW READY.

ESPERANTO in 1911.

(A Few Facts for Non-Esperantists).

New 8-page propaganda leaflet, reprinted from the "B.E." price. 2s. od per 100, post free, from the B.E.A.

ESTAS MALFERMITA POR LA JARO 1912 ABONO
AL LA GAZETO**'LA ONDO DE ESPERANTO'**

(Iau la adresoj: Moskvo, Rusujo, Tverskaja, 26).

Dum la W-a jaro de sia regna funkciado "La Ondo" senpage donos al siaj abonantoj, krom 12 n-roj (16-20 pagaj) la speciale por tiu celo tradukitan de Sino M. Sudovskaja ĉelverkono de rusa literaturo.

"Princo Serebrjanij" de TOLSTOJ.

(352-paga, grandformata libro, kies prezo por la neabonantoj estas afrikite Sm. 1.60).

Literat, konkursoj kon mempremoj. Portretoj de konataj Esperantistoj; Beletristiko origin. k. traduk. Plena kromko. Bibliografio. Amuzo fako. Korespondoj tutmonda (postk illustr.).

La abonpagon (2 rubl.=2,120 Sm.) oni sendu al "Librejo Esperanto" (26, Tverskaja, Moskvo, Rusujo) aŭ al aliaj Espec librejoj, post mandate respondekone, paperne aŭ per bankfekoi.

Abonebla ankaŭ la la B.E.A.

ESPERANTISTA POSKALENDARO
por la jaro 1912.Redaktoro: Dr-o A. Schramm, rega aseroro, Dresden.
Prezo de la Poskalendaro (unua parto), 1 Silingo afrikite.

Oni postulu specialan prospektan de

ESPERANTO VERLAG MÖLLER & BOREL, Berlin
S.W. 68, Lindenstr. 18-19.
kaj korespondantoj.

BRITISH ESPERA ASSOCIATION, 133, High Holborn, W.C.

Nur 1 Sm. kostas la jarabono.

"LA KRONIKO."

La plej sukcesa propaganda rimedo estas nediskuteble daŭra sciigado de la faktoj pri la tutmonda disvastiĝo de Esperanto.

Tio estas la celo de "LA KRONIKO," kiu enhavas

(1) Faktojn pri la tutmondoj progreso en Esperanto kaj ĝiaj diversaj aplikoj. (2) Plenan kaj gustatempan nomaron de ĉiuj novaj libroj, brosuroj, komercapoj, propagandiloj kaj gazetaj artikoloj. (3) Eseketoj kaj kursoj pri la plej bona metodo de propagando. (4) Rubrikoj pri la plej nova, malnova tempo de Espero. (5) Lingvan fakon pri la novaj vorttradukoj.

La Kroniko estas vera komplemento al ĉiu nacia gazeto Esperanta.

Postulu tuj seopagan specimenon al la
ESPERANTO-PROPAGANDA INSTITUTO,
LEIPZIG, Kaiser-Wilhelm-Str. 150.**JUNA ESPERANTISTO.**

Monata Gazeto Beletristik-a por Junuloj, Iustristoj, kaj Esperanto-Lernantoj.

Cefredaktoro: Paul de Lengyel. Direktoro: F-ino Cécile Reyer.

JARA ABONO: 1 Sm. (24).

Preso Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Paris.

Botoj, Ŝuoj, Sandaloj, Pantofloj, Kaŭčukaj Ŝuoj, Strumpoj. Ĉiuj ekskluzive laŭ la tipo "Naturformo."

HOLDEN FRATOJ,

3, Harewood Place, Oxford Street, London, W.

Katalogo Senpage.

JUST OUT!**Paulo Debenham.**Original Novel in Esperanto, by H. A. LUYKEN.
240 pp., 2s. 2d.; 3s. 4d. cloth, post free, from the
BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, 133, High Holborn, W.C.**LA ŜLOSILO ĈEFEĀ.**La plej elika propaganda libro havetis en la jenaj 17 lingvoj:
Angla, bohema, dan-norvega, finna, franca, hispana,
holanda, hungara, germana, itala, kataluna, korea,
polia, portugala, rumana, rusa, sveda.

Propagandistoj! rimarku la novan adreson:

INTERNACIONA PROPAGANDEJO ESPERANTISTA,

135, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

PROPAGANDISTOJ!**International Language,**

By W. J. CLARK, M.A., is still an Armoury for the "pacifist batalado." Price 2s. od. post free.

GERMANA ESPERANTISTO,Oficiala Organo de la Germana Esperantisto-Asocio,
*kun Literatura Aldono,***LIBERAJ HOROJ,**

aperas ciumonate en lingvoj Esperanta kaj Germana.

Jara abonprezo Mk 3 (Sm. 1.50).

ESPERANTO VERLAG MÖLLER & BOREL, Berlin
S.W., Lindenstrasse, 18-19.**LINGVO INTERNACIA.****CENTRA ORGANO DE LA ESPERANTISTOJ.**

Elibanta inter la 15 kaj la 20 de ĉiu monato.

FONDITA EN 1895.

La Plej Enhavoriĉa! La Plej Malkara!

48 PAĈOJ da dense presita teksto en plej korekta kaj plej klasika stilo.

Preso Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Paris

C. A. G. BROWNE,
LA ESPERANTO REKLAM- KAJ ANONC-AENTO
por ĉiu gazeto en ĉiu lando. Aferoj grandaj
kaj malgrandaj.Sola Adreso: LONDON, W.C.
20, WELLINGTON STREET, STRAND.**THE CHRISTIAN COMMONWEALTH.**

Legata de Esperantistoj en ĉiu parto de la mondo, enhavas artikoleton en Esperanto en ĉiu numero.

La spirito kaj celo de la gazeto tute akordas kun la spirito kaj celo de Esperanto.

CIUMERKREDE

an kiam Aldono enhavanta predikojn de progresemaj predikistoj de ĉiuj landoj kaj eklezioj, r.d.

MENDU ĈE VIA GAZETAGENTO.Per posta, por unu jaro, enlande 6s (kun aldono 8s); eksterlande 8s
= Sm 4.50 (kun aldono 10/10 = Sm 5.10).Petis specimenon per poštarto, kaj aludu pri la
BRITISH ESPERANTIST.**THE CHRISTIAN COMMONWEALTH, SALISBURY SQUARE,**
FLEET STREET, LONDON, E.C.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL° VIII. N-RO 88.

APRIL, 1912.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—En Granda Britujo, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

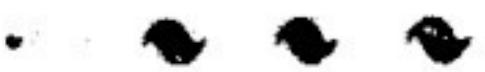
Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr.4, M.3; laŭ internacia mono, Sm.1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poštmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIJO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permisas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, London, W.C.

Esperanto in the Schools.

By G. Cox.

The proposal of S-ro W. M. Page, "That after the mother-tongue Esperanto should be the first—and in the lower standard the only—language taught in the Schools" is a sound one, and we of the present generation shall see its fulfilment, if only every Esperantist will wake up to the realisation of his many opportunities for influencing the authorities in the democratic conditions of administrative functions as they exist to-day.

Some two or three years back I taught Esperanto as an experiment to a class of twenty boys averaging 12 years of age. After twenty lessons six of the lads wrote a short letter describing in Esperanto their school life to the schoolboys of Japan. These letters were afterwards sent with other exhibition work from London Schools to Tokyo, with the intention of instituting a correspondence bureau between the schools of the two nations. The attempt proved, however, a little too previous. What a mighty instrument for good such a bureau would be, if only as a weapon against the jingoism still so prevalent in the tone of many of our public schools to-day! This movement once started in our elementary schools will rapidly lead to that goal so ardently desired by every true Esperantist—a Universal "Entente Cordiale," begun in childhood and continued in strengthened conviction through reasoning manhood.

Esperanto would undoubtedly prove of great utility to all nations in the teaching of the mother-tongue, but particularly so in the teaching of an analytical language like our own, where inflectional forms have given way to such an extent to what I would term "analytical usage." And here I would like to point out to your correspondent that to teach the grammar of Esperanto to a child who has little or no knowledge of the grammar of his own language is not quite so impossible as he

ENHAVO.	Pago.
Esperanto in the Schools. G. J. COX	61
What Esperanto means to the Blind. A. J. ADAMS	62
The Use of Esperanto to Manufacturers	62
Esperanto in China	63
English or Esperanto? W. M.	63
Natura Evoluado. TH. CART	64
La Termonumentoj apud Krakovo. JAN MEDR-KIEWICZ	65
Por komencantoj: La koloro plej amata de Dio (John H. Wood). Trad. W. M. PAGE	66
Ankoraŭ pri la Principoj de la kanttraduko. J. A. HODGES	67
Himno antaŭ la Sunlevigo en la Valo Chamouni (S. T. Coleridge). Trad. ALBYN BUNCE	69
Libraro kaj Gazetaro	70
Literaturaj konkursoj de la Oka Kongreso	71
Learners' Corner. M. C. BUTLER	72
The Catholic Esperanto Movement	72
Translation Page. J. W. EGGLETON	73
Chronicle	74
Fifth British Congress, Portrush	78
Posta Kesto, Council Meeting, B.E.A., Guarantors, etc.	79
B.E.A.—New Members, Examinations, F.K.I., etc.	80

Esperanto in the Schools.

J. Cox.

thinks. On the contrary, I find from actual practice that, owing to its more concrete, inflectional character, the grammar of Esperanto is far more readily grasped than the more abstract analytical usages found in our own tongue. I would go even further than this, and affirm that *Esperanto might be to language what algebraical notation is to mathematics*.

My own experience has certainly been that the boys who have approached their English grammar through Esperanto have made far greater progress than the others.

How difficult it is, for example, to make an English child understand what is meant by the objective case of a noun, since the inflection indicating this has long ago disappeared. Here, too, I believe lies the difficulty often experienced by the young in reading poetry where grammatical inversions so often occur.

Let us take a simple illustration, "Rome the Gauls shall conquer." Even the adult might well be excused if he is at a loss to decide the accusative in such a phrase; but the stupidest child will readily see the difference between—"Romo venkos la Gaŭlojn," "La Gaŭloj venkos Romon," "Romon la Gaŭloj venkos," "La Gaŭlojn Romo venkos," k.t.p., after being told the meaning of the inflectional "n," and however the order of the words may be changed he easily picks out the accusative, and afterwards is led on to recognise the "usage" in English which has taken the place of the more visible inflectional form. I would like to continue the illustration at greater length, showing how the child might through Esperanto be helped to realise the meaning of mood and tense, and the inflections for number and person, together with many useless irregularities in verbal forms, but I fear the Editor's blue pencil,

What Esperanto means to the Blind.

It is possible that in the progress of your every-day life you have met only a few blind persons, and those you have met belong to a class which inspires more of pity than respect. From this you have concluded that the blind are numerically an insignificant people. Unfortunately this is an erroneous conclusion, for in every 1,000 of the population all over the world there is one person, man, woman, or child.

For ages this class, so peculiarly thrown in upon itself, shut in the darkness and uncertainty which never lifts, without education, without occupation, was forced to lead a life of aimless idleness. It is just a century since the great idea of reading by touch occurred to the helpers and lovers of the blind, and we are, so to speak, still in the Infant Department of the Learners' Great School.

All over the world, in every land, there is now a group of blind people who have risen above the level, and are striving with all the powers in them to draw upwards their fellow sufferers. To these any idea, any means, that will lend them aid in their task is most welcome!

The principal difficulties to be overcome are these :—

1st—The tremendous cost of producing books for a class so limited in numbers and means,

2nd—The isolation of the individual blind, which is the natural result of their blindness, and

3rd—The isolation of the communities of blind people, as found in schools, workshops, and asylums.

To the removal of all these difficulties Esperanto has already contributed something, and it needs no prophetic gift to see that in the future the international language is to do much, very much more.

To speak of the topic of books. The blind of each country are a small company compared with the sighted, and their capacity for buying books is now measured by their numbers. High cost is the consequence, and this is the same in every country. Great sums of money are being spent in England, France, and Sweden upon the printing of books in Braille type, in each national tongue, whereas one Esperanto version would serve for all.

With the development of the study of Esperanto some at least of this waste will be saved, and we shall have cheaper books, and cheap books are the very foundation of education.

Then it often happens that the blind man has a taste for languages, but he finds few books to help him, few grammars and dictionaries, unless he copies out one for himself, with incalculable labour. But he can easily learn Esperanto, for, thanks to the efforts of Prof. Cart and others, he can buy both in the international language, and with this common ground he can easily begin the study of any language by correspondence. I know several men who have learned a new language in this way.

The educated blind, man or woman, highly appreciate the insight into the literature of a foreign nation. Each language has its characteristics in the literature, and by a perusal of the thought-colouring of other people's language a broader outlook is obtained.

Now we come to the second difficulty blind people have to face, viz., isolation of the individual. They are sprinkled about all over the countries, some in remote country villages, some in the alleys in our large towns, many of them leading very lonely lives, without an interest to keep "Hope" alive in them.

Deprived of the newspaper and of the magazine, and with but a limited number of books, they frequently turn themselves to correspondence. It is impossible to express to you how much Esperanto means to such as these, for all over the world the moderately educated blind have seized upon this form of education and pleasurable recreation.

There is now, between hundreds of people who have never touched hands, a rapidly growing friendship, which brings happiness and good cheer into lives where these letters are as veritable rays of sunshine.

Even if the happiness of these individuals were the only blessing it had bestowed, Esperanto would have justified its existence.

The third difficulty consists of the isolation of blind communities.

In almost every institution or society working for the good of the blind there is some original thinker, by whom ideas could be made of value to the class. There has been in the past a great lack of knowledge concerning the methods used for the amelioration of the condition of the blind in other lands.

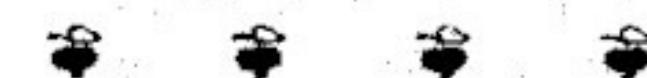
Correspondence has been limited by the bounds of language ; hence many useful inventions and splendid ideas have remained utterly valueless to all but the few hundreds in some little spot on the globe.

This ignorance, however, is beginning to vanish before the presence of Esperanto. The workers amongst the blind all over the world are showing a lively desire to learn what is being done elsewhere, and constantly we receive enquiries from foreign countries asking for details of the work in our own land.

By means of Esperanto already blind people all over the globe are being brought into touch with each other. Already we have had seven international annual Esperanto Congresses held in seven different countries, at all of which many blind Esperantists have assisted, travelling long distances at considerable expense in order to participate in the advantages of an international Congress. Journalists, authors, teachers, musicians, are all eager to meet their fellows from other countries, and as they have one common tongue in which to express themselves, there is no bar to their communications.

We are urgently in need of helpers who will Braille books for use of the blind. Will you help us now that you know what Esperanto means to the blind ?

ALFRED JNO. ADAMS,
Plynlimmon Terrace, Hastings.

The Uses of Esperanto.

To the Manufacturers.

In these days of keen competition and "cut" prices it is an absolute essential to success that each business man should give careful consideration to any method which may possibly, either directly or indirectly, tend to lessen the working expenditure of his undertaking. The latest types of machinery, with a greater output capacity, newer means of transport, ensuring quicker and safer delivery, each attract his attention and receive his careful consideration, as means whereby he may be able to produce his wares equal in quality and at as low a cost as any in the market. To lower the cost of production occupies a great portion of his time, and happy is he when he discovers some new method of economising in his factory. And yet even low cost of production, vastly important though it undoubtedly is for ultimate commercial success, would be of little value unless at the same time suitable methods are being devised for the introduction of the manufactured articles into the markets of the world. To depend on purely local trade is to court disaster, and an entry into foreign markets is essential to success. This, as one will readily understand, is a matter of great expense, and is often the cause of small manufacturers being compelled to confine their trade to the markets of their own land. To advertise his goods is the first step towards this world-wide connection, and this brings him face to face with the great difficulty of the diversity of languages. His catalogues, compiled at great expense,

are practically worthless beyond the limits of his own country, and to compile a new one for each country, even of only one continent, would entail greater expense than the possible returns may justify, whilst the compilation of lists for each and every country in the world would be financially impossible. Consequently, even though his wares be of universal utility, the great language difficulty presents an insurmountable barrier for the manufacturer, and he finds his field of action limited to possibly two or three of the foreign countries, and even then the increased expenditure is often found to have taken away the greater part of the profits from the increased turnover of manufactured goods, as each country demands a separate set of lists, etc., for successful working. Consequently, any method which would both open out the world's markets and at the same time reduce the cost of the necessarily increased advertising of the goods, would be of great value to the enterprising manufacturer, and should receive his careful consideration. Various methods have from time to time been suggested for attaining this end, but little or no success has hitherto attended these efforts, chiefly because the greatest difficulty of all, namely the language difficulty, has been left severely alone. Consequently, believing that by it that difficulty is overcome, Esperanto is suggested to manufacturers as a sure means of introducing their goods into lands other than their own. It has been found to be a practical solution of the international auxiliary language question at the eight congresses held yearly in various European and American cities. By means of one catalogue, printed in Esperanto, and enclosed with it one of the splendid series of national "Keys," people of any nationality are able, without previous knowledge of the language, to understand the meaning of the ordinary phrases to be found in the lists. The Universal Esperanto Association (U.E.A.), a society founded for the practical usage of this language, is now represented in about 900 cities, in 43 different countries. The consuls appointed by this association will give their assistance to any manufacturer requiring information or help in the compilation of such a catalogue, etc., or in any way to further commercial relations between the countries of the world. Esperanto can safely be said to have passed beyond the experimental stage, and to have taken its place amongst the practical aids to international commerce. Many firms, both in Great Britain and on the Continent, have already tested and proved the efficiency of the language, and speak with praise of its effectiveness and cheapness in the matter of the opening of foreign markets for their goods. To test it should be the decision of every manufacturer who is determined to increase his sales by the widening of his field of commerce, and once tried he will become convinced of its utility and its suitability. A list of consuls, delegates, etc., who would be willing to give their aid to manufacturers may be had on application to the Secretary British Esperanto Association, 133, High Holborn, London.—N. W. ROBERTS in the "Rotherham Express."

Esperanto in China.

The U.E.A. publishes the following interesting information from its *Delegate* in SHANGHAI, S-ro K. C. San:—"In CHANG CHOWFU (Amoy) an Esperanto group has been founded, and all the members have joined the U.E.A. The group in MOUKDEN, founded seven months ago, now has 300 members studying the language. The local theatrical company is giving daily performances in aid of the group funds. It is no wonder then that the Moukden District with its 82 U.E.A. members for 1912 is now in the van, and

advises *Delegates* in other districts to counterbalance this 'yellow danger' with equal figures on their part!"

The staff at the Central Bureau of the U.E.A. in Geneva does not find the registration of its Chinese members as easy matter! Most of the names begin with Ĉ and end with N. Here are a few specimens:—Sinjoroj Ji Ci, Ĉen Ĉin En, Cen Cuo Ji, Ĉen Lie Tue, Jan Cin Cin, Cen Cun Hien, Cen Mu Son, Ĝen Min, etc., etc. Most of these Chinese *samideanoj* are either teachers with their pupils, or business men.—The SHANGHAI *Delegate* now publishes a small propaganda review, *La Mondo*. Specimen copies may be had, five for one reply-coupon, on application to S-ro K. C. San, 683, Myburgh-road, Shanghai.

English or Esperanto?

While we are by no means sad at the continual spread of English throughout the world, we still think there is room for Esperanto, and think, too, that Esperanto—in existence as yet for hardly twenty-five years—would stand one in good stead in many places where English would be of very little use. Support of this view is afforded by the Russian Esperantist Directory recently published in Moscow. Analysis of its contents reveals the fact that Esperantists are already to be found in five hundred and thirty-two different towns and villages in Russia!—from Archangel in the North to Tiflis in the South, from St. Petersburg in the West to Vladivostock in the far distant East of Siberia. Of this number fifty-seven are in Russia-in-Asia, as many as twenty-three being in the Turkestan district. And the names here given by no means exhaust the whole of Esperantodom in the land of the Czars. They merely come from those who have taken the trouble to send in to a central bureau particulars as to profession, dwelling-place, etc. As the publishers say, the statistics obtained, remarkable as they are in themselves, are still more encouraging when one considers that there are certainly very many Esperantists unconnected with any general organisation. Another thing that strikes one on looking through these lists is the way Esperanto has permeated all classes of society. One finds here representatives of practically every profession: teachers, soldiers (from general down to simple private), postal officials, university professors, merchants, doctors (particularly numerous these), book-sellers, publishers, lawyers, priests, bank officials, labourers, artificers, technicians, clerks, printers, police officers, etc. etc. Very promising is the way, too, in which the language has been taken up in the schools both by teachers and pupils. The names of students—both girls and youths, and grammar-school boys and girls—are to be found almost on every other line. What material here for the building of a real palace of peace among the nations! We recommend our teachers and scholars to take advantage of some of these addresses for purposes of international correspondence. Esperanto would make the geography lesson something of really living interest! Surely it is time our schools began to make use of the educational possibilities of Esperanto? One year at the auxiliary language would give results unattainable for most children after five years' study of French or German. And work at Esperanto would not diminish the interest in foreign languages; on the contrary, the actual interest aroused in foreign lands and their peoples through correspondence would often lead to a wish to know still more of a particular country, and teachers of French and German—who might also teach Esperanto, if they would!—would find many of their pupils ready to specialise in one of these languages, and much more enthusiastic and capable of real practical work than heretofore.—W. M.

Natura Evoluado.

Volapük pereis ĉefe pro *unu* grava eraro... : *absoluta manko de natura evoluipovo*; kun ĉiu nova vorto aŭ formo la lingvo devis konstante dependi de la decidoj de unu persono aŭ de facile inter si malpaonta personaro.

D-RO L. L. ZAMENHOF ĉe la Sepa Kongreso.

Ofte D-ro Zamenhof ripetis, ke unu el la ĉefaj kaŭzoj de l' pereo de Volapük estis, ke ĝi dependis de la decidoj de unu persono aŭ de komitato, kies tasko estis ellabori la lingvon. Tute prave S-ro Edm. Privat siaflanke diras tre elokvente, ke nur la esperantista "popolo" donas vivon al Esperanto : *vivanta* lingvo de *vivanta* popolo!

Tre grave do eraras tiuj, kiuj dezirus lasi ekskluzive al la *Lingva Komitato* la zorgon, krei la vortaron de nia komuna lingvo aŭ de la literatura, kiu estas nur supera formo de la komuna. Neniu Akademio, eĉ se ĝi konsistus el eminentaj lingvistoj, el geniuloj, sukcesus en tia laboro, ĉar tiu ĉi sola estas kapabla, krei la *gustan* vorton, kiu ĝin nepre bezonas por esprimi ideon, kiu sin trudas al lia spirito. La kreanto de la lingvo — kaj tio ĉi estas tiel vera por Esperanto, kie por ĉiu ajn alia *vivanta* lingvo — estas kaj povas esti nur la popolo, *kiu ĝin uzas*, nur la verkisto, *kiu proprinspire ĝin skribas*, ne por traduki vortojn de alia lingvo sed sian penson. Jen la viva fonto, el kiu, *cetere tre malmultaj*, sprucas la novaj vortoj. Tute genie D-ro Zamenhof volis, ke, unufoje kreita, lia lingvo vivu la saman vivon, kiel ĉiuj ceteraj lingvoj.

Se kelkafoje el tio rezultas ia superflueco iom malkvietiga, ni ne tro timu, kaj ni ne serĉu tie pretekston, por forigi la liberecon de l' verkisto, kondiĉon mem de vivo, nek, kompreneble, por trouzi kaj malbonuzi tiun ĉi liberecon, kun la kaŝita intenco, naski libermortigan reakcion.

Sed la neforprenda libereco havas de si nedisgeblajn malbonajojn, kiujn oni ne povas nei, kaj pri kiuj oni malprave riproĉas la naturan evoluadon.

Kiamaniere ni korektos ilin?

Unue per tio, ke ni certigos la liberecon de la kritiko, kies rolo estas montri kurage la malbonan uzadon de la libereco, por tiamaniere plimalgravigi ĝiajn bedaŭrindajn sekvojn.

Ni, poste, fidu la *Lingvan Komitanon* kaj ĝian *Akademion*, kies devo estas konservi la ordon, kondiĉon de l' progreso, kaj certigi, dank' al la fideleco al la *Fundamento*, la internacian unuecon, motivon mem de nia ekzisto. Se ĝi malrapide laboras, ni ne estu severaj : la L.K. estas nur "moderigilo" kaj "reguligilo," kaj tio sufiĉas. Oni lasu al ĝi la necesan tempon por plenumi kun certeco la tre delikatan taskon, konstati la uzadon kaj, per oficialaj decidoj, ĝin normaligi... kaj sian taskon ĝi plenumos.

Fine, *precipe*, antaŭ ĉio, ni forigu tiun ĉi ne-

duban dangeron pri anarchio, per interna, memvola, plej severa disciplino, inspirante al ĉiuj personiaj ekzemploj per nia instruo, la profundan respekton al nia lingvo, respekton, kiu estas ne nur gentileco, sed vera devo kontraŭ la amaso de la ceteraj ĉiunaciaj Esperantistoj, kaj malpermesas, ke ni uzu esprimojn, kiujn ili ne komprenas ; ni forigu tiun ĉi dangeron, ripetante al ĉiuj — eĉ akademianoj, kaj al ili kiel al la aliaj, — ke la rajto krei vorton estas tute *escepta*, kaj ke tiu ĉi sola ĝin havas, kiu nature pensas en Esperanto kaj tiel profunde scipovas, "posedas," la lingvon, ke li ne plu faras el ĝi simplan tradukilon de tio, kion li diras en sia gepatra lingvo !

Kiam ĉiuj estos vere konvinkitaj, ke necese estas, gisfunde koni ĉiujn ecojn kaj rimedojn de Esperanto, antaŭ ol enkonduki iun novajon, ke oni devas rilatigi la lingvo kun sama modesteco, kiel honestulo rilatas al la malnovaj naciaj lingvoj, kiam ĉiuj ĉesos vidi en la genia eltrovojo de Zamenhof ian artefaritan jargonon, kiun oni rajtas ŝangi aŭ pliriĉigi laŭ la kaprico de la individua "logiko," tiam ni ne plu bezonas timi kelkajn dekliniĝojn, ŝulditajn al la libereco de la natura evoluado, sen kiu, kiel skribis D-ro Zamenhof, estas nur pereo.

Ni respektu nian lingvon kaj postulu de ĉiuj saman respekton por ĝi !

Jen la grava tasko de la propagandistoj, instruistoj, jurnalistoj, tiom pli grava, kiel pli granda estas ilia influo.

Resume : Volapük pereis ĉefe, ĉar la evoluado de la lingvo estis kontraŭnatura, dependanta de iu persono aŭ komitato.

Saman eraron evitos Esperanto, dank' al sia natura, libera evoluipovo ; sed alia eraro ekzistas, kiun ĝi devas eviti.

Se ĝi siavice iam pereos, tio ne okazos pro aŭtokrata agado de la L.K., nek ankaŭ pro vorta aŭ afiksa nesufiĉeco, sed pro emo ĉe kelkaj al tro rapida pliriĉigo kaj pro diversnacia superflueco.

Kontraŭ tiu ĉi antaŭvidebla kaj jam ekzistanta dangero, la Akademio tute prave konsilas al la Esperantistaro "en kies manoj nepre restas la sorte de nia lingvo, ke ĝi uzu kun la plej granda modereco sian povon enkonduki kaj, per uzo, aprobi novajn vortojn. Estas ĉies devo, — ĝi aldonas, — antaŭ ol uzi novan vorton, zorge konstati, ke ĝi ne estas superflua, alivorte, ke ĝi ne estas anstataŭebla per taŭga vorto, ĉu fundamenta, ĉu almenaŭ tre ĝenerale uzata."

Tiun ĉi konsilon ni ĉiuj aŭskultu, kaj precipe ni, jurnalistoj, ĉar, en tia afero, grava estas nia respondeco.

Ne por ni ni skribas, sed por la aliaj.

Ne por ni ni parolas, sed por la aliaj.

Ne por ni ni laboras, sed por la aliaj.

TH. CART, en "Lingvo Internacia."

La termonumentoj apud Krakovo.

De JAN MEDRKIEWICZ (*Krakovo*).

Krakovo, la iama ĉefurbo de sendependa Polujo, estas la plej antikva urbo de Pollando. Ĝia komenco perdiĝas en nebuloj de pasintaj jarcentoj, pri kiu konserviĝis en nia tempo neniaj certaj sciigoj. Nur mitaj rakontoj pri la legenda princo Krakus aŭ Krak kaj princino Wanda, al kiuj popola fantazio kaj tradicio atribuas la fondon de Krakovo kune kun konserviĝintaj historiaj dokumentoj, permesas diveni, ke la komenco de Krakovo apartenas al VIIa aŭ VIIIa jarcento post Kristo. Pri Krak la popola tradicio rakontas interesan legendon :—

Terura kaj sangavida drako ekloĝis en kaverno proksime de Krakovo. La drako de tempo al tempo estis forlasanta sian malluman sidejon, proksimiĝadis al homaj hejmoj kaj rabis, por nutri sin, ne nur dombestojn, sed ankaŭ homojn. Malgraŭ konstanta ĉasado kontraŭ tiu terura besto, la loĝantaro ne sukcesis liberiĝi de ĝi; kontraŭe la drako kuraĝigita per la prosperado de siaj rabekskursoj fariĝis vera malbeno de la ĉirkaŭaĵo. Tiam kuraĝa princo Krak decidis mem batali kontraŭ la besto, por liberigi de malfeliĉo siajn regatojn. Li preparis grandan sakon kun sulfuro kaj eksplodaj substancoj interne. Alportinte ĝin al la kaverno de l' drako, la princo sukcesis trompi la beston kaj ĝi forglutinte la sakon post kelka momento krevis pro la interna fajro. La ĝojigita kaj feliĉa loĝantaro estis tiel danka al sia heroa princo, ke post lia morto, ĝi eternigis lian nomon, manĝutinte laŭ sia antikva slava kutimo grandegan termonumenton. Tiu termonumento konstruita sur supro de la monteto, ĉe kontraŭa al la urbo bordo de la Vistulo, bonege konserviĝis ĝis nia tempo kaj estas ĉiamā celo de multaj promenoj, kauze de ĉarma panoramo de Krakovo kaj de tuta ĉirkaŭaĵo, videbla el supro de tiu termonumento.

Koncerne la princinon Wanda, ankoraŭ hodiaŭ, la apudkrakovaj vilaĝanoj rakontas la sekvantan :—

Post morto de la princo Krak heredis la tronon lia solfilino Wanda. Si, belega laŭ la eksterajo, sian tutan amon oferis al la popolo kaj volis resti virgulino. Sed alvenis dangera tempoj por ŝia kvieta kaj terkulturista popolo. El mallumo de okcidentaj arbaregoj eliris homoj, armitaj per ŝtalaj glavoj, vestitaj en feraj kirasoj. Parolis ili per ia lingvo nekonata, kaj regis inter ili granda obeemo kaj ordo. La slava popolo nomis ilin "Niemcy," kio signifas "mutuloj," kaj tiu vorto vivas ĝis nun kaj signifas Germanojn. Kauze de tia germana invado komenciĝis longedaŭraj bataloj. La princino Wanda sian popolon al ili kondukis persone kaj kiam fine la cirkonstancoj devigis

sin, sieĝatan de malamikoj en la kastelo Wawel, subiĝi kaj oni prezentis al ŝi kondiĉon edziniĝi kun germana princo, ŝi tion rifuzis kaj dronigis sin en la Vistulo.

La bravecon de sia princino, la popolo honoris ankaŭ per alta termonumento, kiu troviĝas apud la Vistulo en ĉarma bosko 7 klm. de Krakovo.

La antikva kutimo honori naciajn heroojn post ilia morto per termonumentoj estas ĉe la slavaj popoloj, precipice ĉe Polo, tre populara. Ĝi vere estas simbolo de amo kaj adoro por la heroo ne nur flanke de potenca reĝo aŭ registaro, aŭ iaj sociaj klasoj, sed ĝi simboligas amon de la tuta popolo, de la nacio, ĉar ĉe konstruado de la termonumentoj ne laboras salajrataj laboristoj, sed kunvenas de ĉiuj flankoj, personoj de diversaj sociaj sferoj kaj propravole kaj proframane ŝutas tiun originalan kaj daŭran monumenton.

Dum pli ol dek jarcentoj la Polo neniu honoris per tia amsigno; nur en komenco de XIX. jarcento denove eksplodis amo de la tuta popolo vekita de la "heroo de du mondoj" al kiu same danke konstruis monumentojn Usonanoj kiel Polo, ĉar por libereco de du diversaj kaj malproksimaj respublikoj li batalis.

Mi parolas pri Tadeusz Kościuszko (Tadeuš Kościuszko). Al li nome antaŭ kelkdeko da jaroj konstruis Polo termonumenton apud Krakovo, kiu laŭ sia grandeco eĉ superas tiujn de Krakus kaj Wanda.

El supro de Kościuszko-termonumento vividos belegan panoramon de urbo Krakovo, kvazaŭ sur manplato, kaj intre de ĉio la Vistulon argente brilan, kiu serpentumas apud la reĝa kastelo Wawel, la ĉenon de mezgrandaj kupolaj montoj, kovritaj de arbaro, el kiu elkreskas grandioza kun multaj turoj monaĥejo "Bielany"; se vi havos akran vidsenton vi rimarkos kontraŭ Bielany sur la alia bordo de Vistulo imponajn ruinojn de antikva abatejo Tyniec el XI. jarcento; se vi traflas favoran veteron, se la aero estas pura, kaj la nubo levigas alte supren, tiam de la Kościuszko-termonumento vi bonege vidos en suda direkto du montĉenojn: Beskidon okcidentan kun ĉefmonto Babia góra (Virina monto) kaj Tatrojn, plej altaj montojn post la Alpoj, kun pli ol 50 pintoj, de plej originala kaj kruda aspekto. Se vi estas turisto aŭ tiel nomata "mont-grimpulo," la aspekto de ĉi tiuj montaroj tiel vin forte influos, ke vi nepre ekdeziros ekkoni pli proksime la Beskidon arborecan kun centjaraj diktrunkaj pinoj, abioj, piceoj kaj fagoj aŭ la rokaj Tatrojn, kie granitaj amasoj formas plej originalajn figurojn, fendojn, abismojn, malfacile trapaseblajn ŝtonvojetojn, kiuj kondukas al montsuproj, kie nur agloj havas siajn nestojn, kie aŭdiĝas longedaŭra fajfado de marmotoj

kaj kraketa piedfrapado de salte kurantaj ĉamoj aŭ cervoj. Kaj iomete malpli supre vi vidos lagojn, borderitajn amfiteatre de ŝtonmuroj, kie la akvo pura kiel kristalo, malvarma kiel glacio, havas neesprimeble ĉarman koloron bluan, verdan aŭ safiran.

Ho, ne vane, la ĉefa el tiuj monttagoj estas nomata Morskie Oko (Mara Okulo).

El ĉiu lago elfluas rivereto; ili rapide kuniĝas por baldaŭ disgutiĝi, dispolviĝi, brue falante en abismojn, kiun sur sia fluvojo ili devos trapasi.

Tiaj vidaĵoj vin certe forte impresos, kaj ilin vi nevole imagos al vi observante Tatrojn aŭ Beskidon el Krakovaj termonumentoj.

(Por Komencantoj).

La koloro plej amata de Dio.

De JOHN H. WOOD.

Granda bruego okazis en la infana ĉambro antaŭ kelkaj tagoj. La kaŭzo estis birdeto, ruĝagorĝo, kiu saltis sur la fenestran breton por montri al la infanoj sian ruĝan veston.

— Mi scias, kial ruĝagorĝo havas ruĝan bruston, diris Riĉo, kun scianta mieno.

— Mi ankaŭ, diris Bob — estas por varmigi al si la bruston en la vintro. Mi portas ruĝan flanelon sur la mia nun.

— Tute ne, rimarkigis Riĉo — estas ĉar Dio plej amas la ruĝagorĝojn; do Li donis al ili Sian plej amatan koloron.

— Ruĝo ne estas Lia plej amata koloro, kontraŭdiris Monjo: — Dio plej amas bluon; la ĉielo ĉiam estas blua.

— Ĉiam blua! ridis Riĉo riproĉe; — jen, ĝi ne estas blua nun; ĝi estas griza... sensenculo. Ruĝa estas la plej bona, ĉar la ileksberoj estas ruĝaj, kaj soldatoj, kaj fragoj, kaj...

— Vi ambaŭ estas malpravaj, interjetis Bob — flavo estas la plej amata de Dio koloro. Kian koloron havas sunlumo?

— Ne estas ia sunlumo nun, diris Riĉo.

— Kaj kian koloron havas ranunkuleto? daŭrigis Bob.

— Mi tute ne respondos, eljetis Riĉo, piedbatante la plankon.

— Kian koloran havas miozoto, ekkriis Monjo, kies favorata estis en dangero.

— Jes, sed kian koloron havas papavo? interrompis Riĉo, kiu decidis, ke oni ne superos lin. — Dio plej amas ruĝon.

Ne, tute ne, ekscite diris Bob, — Li certe plivole elektus flavon.

— Infanoj, diris la patrino, kiu eniris rapide — kial tiu ĉi terura bruego?

— Nu, diris Bob, trankviligante — nia Riĉo diras, ke ruĝo estas la koloro plej amata de Dio, kaj Monjo diras, ke bluo estas, sed mi diras, ke flavo estas.

— Ĉu vi ne konjektas, ke blanko estas la koloro plej amata de Dio? demandis la patrino.

— Rigardu la puran neĝon en la ĝardeno. Pensu pri la cignoj, kaj...

— Kelkaj cignoj estas nigraj, interjetis Riĉo, preskaŭ malgentile. Li ĵus lernis pri Aŭstralio.

— Nu, daŭris lia patrino, — pensu pri la beletaj blankaj lekantetoj.

— Jes, sed lekantetoj havas flavan koron, ekkriis Bob.

— Kaj ili havas ruĝajn pintojn, aldonis Riĉo.

— La okuloj de la infaneto estas bluaj, diris Monjo; — kaj mi plivole havus ilin, ol lekantetojn.

— Eble ni devas audi, kion paĉjo diros, sugestis la patrino.

— Hura! ni demandu al paĉjo, ekkriis Ricjo.

— Li diros la veron. Ruĝo ja estas la koloro.

— Ĉu vi kverelas pri koloroj? demandis la patro... — Kion pri ili?

— Kiun el ili Dio plej amas? — ili ekkriis ĥore.

— Atendu momenton, diris la patro. Li revenis kun triangula vitropeco, kiun li nomis prismo.

— Nu, infanoj, diris li, — kian koloron havas la neĝo?

— Blankan! ili diris, nevoleme, timante, ke la patrino malgraŭ ĉio estas prava.

— Kiu faris ĝin blanka?

— Dio, respondis la infanoj, ankoraŭ pli nevoleme.

— Nu, rigardu ĝin tra tiu ĉi prismo, Riĉo. Kian koloron nun havas via blanka neĝo?

— Ĝi estas ruĝa, kaj flava, kaj blua, kaj... kaj ĉiuj koloroj, li diris, ĝojigite.

— Sed el kie venis tiuj koloroj?

— Mi ne scias, krom... krom ili estas en la blanka neĝo, diris Riĉo, penseme.

— Vi ne estas tute malprava, respondis lia patro. — Vi vidas, ke viaj tri koloroj estas necesaj por fari la neĝon blanka; do, Dio devas pensi, ke ĉiu estas egale aminda.

— Dio, do, amas ĉiun kiel plej bonan, diris Monjo.

— Tute vere, diris la patro. — Do, kiam panjo kolektas siajn galantojn, kaj Monjo siajn miozotojn, kaj Bob siajn ranunkuletojn, kaj Riĉo siajn papavojn, mi esperas, ke vi ne forgesos, ke ĉiu el ili estas amata de Dio. Sed estas io, eĉ pli grava.

— Kio? ili demandis.

— Se vi renkontos flavan Hinon en la strato, aŭ nigrulon, aŭ Hindon, memoru, ke Dio donis al ili ilian koloron ankaŭ, kaj amas ilin tute same, kiel li amas la blankulojn.

*EL CHRISTN. COMMONWEALTH, * trad. W. M. PAGE.*

* The Christian Commonwealth (weekly 1d.) contains each week a paragraph in Esperanto, with contributions by well-known foreign Esperantists.

Ankoraŭ pri la Principoj de la Kanttraduko.

La plej perfekta kaj la plej malfacila por ludi muzika instrumento estas la homa voĉo. Voĉa muziko, t.e. kantoj, konsistas el 2 ĉefaj partoj : vortoj kaj muziko. La plej perfekta formo de voĉa muziko estas tiu, en kiu estas kunigitaj plej perfekte, laŭ ĉiu vidpunktoj, la vortoj kaj muzikaj tonoj — aŭ plej perfekte "edzigitaj" por tiel diri.

Antaŭ ol traduki kantojn kun sukceso, oni devas havi iom ĝustan ideon pri la kantarto, kaj ĝustan komprenon de la relativa graveco de l' vortoj kaj muziko. Ŝajnas al mi, ke estas ĝuste en tio ke F-ino Young iom eraras en siaj du artikoloj aperintaj en la BRITISH ESPERANTIST.* Si komencas kun — ŝajnas al mi — ne tute ĝusta koncepto de voĉa muziko ; aŭ eble estus pli ĝuste diri, kun nur unuflanka koncepto.

En la laste aperinta artikolo ŝi komencas per la laŭ mi, neprava diro, ke oni kantas ne pro la vortoj sed nur pro la muziko. Do, kial havi vortojn, se ili nur ĝenas ; kial ne forigi ilin tute kaj anstataŭigi per taŭgaj vokalaj silaboj, kiel en la komenco de l' lernado de la kantarto? Kio fariĝus, mi demandas, ekzemple, la majstra "Messiah" de Handel sen vortoj? Gi ja perdis sian preskaŭ tutan valoron kiel granda ĉefverko de oratoria kaj voĉa muziko.

"Vortoj estas nur metodo eldiri la muzikon." Ne, ne, mi protestas. La vortoj mem plej ofte inspiris la muzikon kaj nur malofte la muziko la vortojn. Traduko konsistas en rearango de la *ideoj* en la vortojn de alia lingvo, por taŭge kuniĝi kun la muziko ; dum la muziko mem estis, plej ofte, komponita por taŭge kuniĝi kun la *originalaj* vortoj. Oni rakontas, ke, dum Handel estis komponanta "He was despisèd" ("Comblé d'outrages"), amiko eniris la ĉambro kaj trovis lin ploranta. Tio ne estis kaŭzata de la muziko, sed de la vortoj mem, kaj ili inspiris la majstran muzikajon, kiu estas la muzika esprimo de l' larmoj. Cetere, kelkaj kritikis la Handelan akcenton sur la vorto "was" anstataŭ sur "He" ; sed la tuta oratorio estas pri *Li*, kaj Handel tie volis elstarigi la *staton*, ĝis kiu Li humiliigis. La akcento sur *was* egalas *estis ja*.

La supozo ke "la akcentita silabo de vorto devas ĉiam lokiĝi sur la akcentita takto de la muziko" ne estas eraro sed nura gvida *bazo* aŭ teorio ; kaj, same kiel oni povas ŝangi la akcentitan takton mem (per sinkopado, k.c.) ne ŝangante la bazan ideon de l' akcento, same oni povas agi pri la koïncido de l' akcento ĉe vortoj kaj muziko. Gi ne estas rigida, netuŝebla, aŭ

nevaria lego. Plie, ankaŭ en la parolata lingvo akcento sur antaŭlasta silabo estas nur bazo kaj povas esti aliaj *pli malfortaj* akcentoj sam, tempe.

Mi konsentas ke, en tradukoj, oni ne devas tro insisti pri nuancoj de certaj vortoj ; sed oni nepre *devas* uzi la vortojn laŭ *gramatika* ĝusteco ; kaj, pri tio, mi rimarkas eraron en la traduko de "Quand tu chantes," en la lasta verso, antaŭlasta linio, kie estas uzata *veku* anstataŭ *vekiĝi*. Cetere, tiu kompatinda verbo multe suferas en angla lingvo ; oni uzas "to wake," "to awake," kaj "to waken," "to awaken" egale, transitive aŭ netransitive, dum korekte la formoj en "en" estas ĉiam *transitivaj* kaj la aliaj *netransitivaj*.

Mi ne volas kredigi, ke mi tute malkonsentas kun la artikoloj de F-ino Young, ĉar en ili, mi pensas, estas multe da vero, sed mi kredas, ke ŝi tro insistas pri la muziko, iom ignorante la vortojn kaj forgesante, ke ili ambaŭ formas kune unu harmonian tuton. Mi ja pensas, ke oni devas havi pli largajn principojn, ol ĝis nun, kaj en tio mi tute konsentas kun ŝi.

Estas multeco de muzikaj formoj ; sed, por nia celo oni povas krude dividi kantojn en du klasojn. En la 1^a estas :

Neregulaj kantoj, pli malpli recitatovaj.

Regulaj kantoj pli malpli ariaj, t.e. komponitaj aŭ tute neregule aŭ tute regule laŭ muzika vidpunkto. En la dua klaso troviĝas kombinoj de tiuj en la 1^a, kaj ili estas :

Recitativo kaj Ario.

Miksitaj (pli malpli neregule) Recit. kaj Ario.

Oni konstatas, ke, en Recit., pro la muziko mem, ne estas necesa la *rimo*, tamen kelkfoje oni havas ĝin eĉ en tio ; dum, male, en ario, preskaŭ ĉiam estas necesa la rimo por doni agrablan kaj dolĉan finiĝon al la kuniĝo de vortoj kaj muziko ; tamen, eĉ en ario kelkfoje oni povas nehavi la rimon. Do, ĉu oni havas rimon aŭ ne *dependas sole de la karaktero de l' muziko*, al kiu estas kantotaj la vortoj. Sed ke oni devas tute neatenti la rimon mi ne konsentas ; ĉar mi ja konstatas, ke, kiam oni aŭdas kanton, estas la reguleco de la rimoj, ofte, kio plaĉas al la orelo preskaŭ tiom, kiom la muziko mem. Plie, se oni ne atentas rimon laŭ la reguloj de F-ino Young, preskaŭ ĉiu verkaisto povus traduki kantojn ; sed, vere, ĝi estas ne tiel facila, kaj efektive bezonas multe da talento kaj lerteco por ricevi bonan tradukon. Siaj metodoj taŭgas por recit. aŭ kvazaŭ-recit., sed malofte por ario. En kelkaj kantoj la tute speciala karaktero de la muziko preskaŭ nuligas la rimon en kantado, se tio ekzistas en la poezio, kaj tiaj povus esti tradukataj laŭ ŝiaj reguloj.

* Vidu B.E., Sept., 1911, p. 169.

Mi opinias, ke oni farus bone uzante, kelkafoge, la italan metodon kun vortoj kiel "via," "mia," k.c., kantante ilin kiel nur unusilabajn vortojn anstatau du. Ankaŭ same ĉe kombinoj kiel donu al, iru al, kantante la "u a" kiel unu silabon kaj laŭ unu noto. Cetere, tio jam estas farita en angla lingvo, ekzemple, en la horajo "And the Glory of the Lord" el "Messio," ankaŭ en "Blessing and honour, glory and power" el la sama verko, oni kantas *glory of* kaj *glory and*; la sama metodo estas ankaŭ uzata en la "Hallelujah" horajo, por ne paroli pri esprimoj kiel "Th' Eternal God" en kelkaj niaj himnoj. Sed tiu principio devas esti uzata *kiel eble plej malofte* kaj nur en okazo de *besono*, kaj kiam ĝi donas plaĉan kombinon al la orelo, ne malklarigante la sencon de l' vortoj.

Nun ni konsideru kelkajn ekzemplojn de kantoj diverstipaj. Unue mi volas preni ekzemplon de la glora Handel, kiun oni povas prave nomi la Ŝekspiro de voĉa muziko. La kanto "Ombra mai fù" ("Handel's Largo") estis originale verkita laŭ italaj vortoj en lia opero "Xerxes"; ĝi konsistas el Recit. kaj Ario. Jen la vortoj en itala, angla, kaj esperanta lingvoj:—

Recit. Frondi Tenere
Tender foliage
Dolça foliar'.

Aria. Ombra mai fù
No sylvan shade
Kara ombrej'.

Handel.

Recit.
Frondi tenere, e belle,
Del mio platano amato;
Per voi risplenda il fato;
Tuoni lampi e procelle,
Non v'oltraggino mai la cara pace;
Nè giunga a profanarvi, austro rapace!

Aria.

Ombra mai fù
Di vegetabile,
Cara ed amabile,
Soave più.

Recit.

Tender foliage waves o'er me,
'Neath my sycamore resting;
Its boughs glad omens are murmur ring.
Hail and lightning, frost and tempest,
Come not near this dear tree, this peaceful shelter;
And mayst thou ne'er disturb it, dread blast of winter.

Aria.

No sylvan shade
Such fragrant coolness sheds,
Such radiant branches spreads,
In wold or glade.

Recit.

Dolça foliar', kareta,
Bela ombra verdarbegó;
Vi igas sorton beleta;
Hajlo, fulmo, frost', ventego,
Arbo kara, ne vin malrankviliĝu;
Terura vintra vento, ĝin ne mortigu.

Aria.

Kara ombrej',
Sub via belfolian',
Plej dolça en arbar',
Jen ripozej'.

En la itala, rimarku ke oni kantas *cara ed*, kie la *a e* kombiniĝas en unu silabon. Legante la anglan tradukon, oni povas konстатi, ke ĝi estas ne malpli bela, ol la originala itala. Tio montras, ke, kelkafoge, traduko povas esti pli ol nura seka traduko, sed povas esti vere nova bela majstraĵo. En la esperanta traduko notu, ke "via" estas kantata kiel nur unusilaba vorto.

Ekzemploj de kantoj, en kiuj la foresto aŭ forigo de rimo kripligus kaj malbeligus ilin estas:—

"Caro mio ben," "Angels Ever Bright and Fair," "I am a Roamer," Liddle's "Abide with Me," "With thee th' unsheltered moor I'd tread" (Handel's "Solomon"), k.t.p. En "Angels Ever Bright" rimarku kiel efika estas la bela fluanta kaj rima ario post la antaŭanta recit.; tie oni atendas la rimon por kompletigi la belan arion.

Ekzemplo de miksa neregula kanto estas "She alone charmeth my sadness," de Gounod, kiu komencigas per pura Recit. kaj sekvas per bela ario, interrompita de alia peco de Recit.

Por montri, ke traduko povas esti tute regula laŭ literatura vidpunkto kaj, samtempe, esti tute konforma al la muziko, ne perdante la sentojn de la originalo mi aldonas tradukon de la bone konata "Promise of Life."

LA PROMESO DEL VIVO.

En ĉiu kant', el la de ni kantataj,
Ĉeestas noto plena je dolor';
Ne estas roz', el la de l' jar' portataj,
Sen iu dorn' vundanta ĝis la plor'.
La rozoj ne la tutan jaron restas;
Neniu tag' sen propra la lacec';
Sed ni kantadas, kaj felicaj estas,
Promenas kaj forgesas pri pluvec'.

Ho! ni kantadu! eĉ se larmoj restas;
Florojn kolektu, spite la pluvad';
Sur nia ter' nenio daŭra estas,
Sed perfektigas en ĉiel' vivad'.

Al ĉiu iam la okul' blindigis,
Per larm' de l' zorg' aŭ kompatema sent',
En ĉiu koro ofte memorigis,
Okaze, pri pasinta ĝoj' aŭ tent'.
Ne estas viv' sen sia dolorego;
Ne estas ja sen sia zorg' anim';
Sed en la kor' estas esperego
Pri la morgaño bela kaj sen tim'.

Do! tra mallum' ridetu ho okuloj;
Koro preĝadu meze de l' bruad';
En la ĉiel' por ni, kun la sanktuloj,
Ĉiam perfekta estos ripozad'.

Dō, laŭ tio, kion mi diris, sekvas ke, resume, oni povas starigi la sekvantajn regulojn:—

Ke traduko estu rima aŭ ne, laŭ la karaktero de l' muziko.

Ke oni fortranĉu la "o" de substantivoj, kaj la "a" de la artikolo, *kiel eble plej malofte*, kaj nur en okazo de bezono.

Ke estu permesate, konsideri vortojn kiel "mia," "via" kiel unusilabajn, laŭ itala metodo; sed nur en okazo de nepra bezono.

Ke, kiam unu vorto finigas per vokalo kaj la proksima komenciĝas ankaŭ per vokalo, la du vokaloj, laŭ la itala metodo, kuniĝu por esti kantataj sur la sama noto de la muziko; sed tio nur en okazo di nepra bezono.

J. ARNOLD HODGES.

Himno antaŭ la Sunlevigo en la Valo Chamouni.

De S. T. COLERIDGE.

Ĉu vi sorĉilon posedas haltigi la stelon
matenan
Sur ĝia vojo dekliva? Ĝi sajnas jam longe
surresti
Kapon teruran nudan vian, ho reĝa Mont-
Blanka!
Arvo kaj Arveirono, riveroj ĉe via piedo,
Fluobruadas freneze; sed vi, terurega Formo!
Vin levadas el via maro silenta da pinoj,
Kiel silente! Cirkaue, supere de vi en aeron
Disetendiĝas profunde nigra malluma solida
Maso ebona. Ekŝajnas al mi, ke vi tion trapikas
Kiel per kojno! Sed kiam mi tien denove
rigardas,
Ĝi nur estas la propra hejmo via trankvila,
Via sanktejo kristala, via loĝejo eterna!
Ho timeginda silenta Monto! Al vi mi rigardis
Ĝis vi ankoraŭ restante de miaj okuloj vidata,
Tamen el penso la mia forpasis: mi, en preĝado
Kvazaŭdrone, adoris solan la Nevideblan.

Sed, simile al dolēa mallaute sonanta muziko,
Tiel dolēa, ke oni aŭskultas ne tion sciante,
Vi kun mia medito dum intermisiĝis
Jes, kun mia la vivo, kun mia sekreta vivgojo:
Ĝis la tro plena anim' envolvite, transeverse,
En la vidaĵon la grandiozegan pasante, tie
Kiel per sia natura formo vastigis ĉielon.

Ho animo vekiĝu! Ne nur silentan adoron
Vi alſuldas: ne sole tiujn ĉi larmojn fluantajn,
Mutan dankemon, sekretan ekstazon! Vekiĝu
en vivon

Voĉo de dolēa kantado! Vekiĝu ho koro!
Verdvaloj
Kaj krutajoj glaciaj himnon mian kunkantu!

Vi, unue kaj ĉefe, de l' valo la sola reganto!
Vi batalanta kontraue mallumon dum tuta la
nokto,
Vi vizitata la tutan nokton de aroj da steloj,
Aŭ leviĝantaj zeniten aŭ horizonten irantaj.
Vi kamarado en horo tagiĝa de l' stelo matena,
Stelo vi mem rozkolora de l' tero kaj de la
aŭroro
La kunheraldo! Vekiĝu, vekiĝu kaj laudon
eldiru!

Kiu kolonojn mallumajn profunde en teron
enplantis?
Kiu plenigis vizaĝon vian per lum' rozkolora?
Kiu estigis vin patro de ĉiam fluentaj riveroj?

Vi kvin torrentoj sovaĝaj, furioze ĝojantaj!
Kiu alvokis vin veni el nokto kaj morto silenta,
El kavernaro malluma glacia, kiu vin vokis
Salti malsupren de l' krutaj nigrat akraj rokoj,
Disrompiĝante senĉese sed ĉiam restante
senrompaj?

Kiu donacis al vi tiun vivon neniel vundeblan,
Vian forton furiozecon rapidon kaj ĝojon,
Kaj la bruadon senĉesan kaj la senfinan
šaŭmadon?

Kiu ordonis (kaj venis silento): "Ci tie la ondoj
Jam rigidigu kaj ili trankvile ripozu en paco"?

Vi glacifaloj, kiuj de l' monta fruntego kliniĝas,
Sur intermontaj grandegaj deklivoj abrupte
kuſante,

Grandaj torrentoj, kiuj, mi kredas, voĉon ordonant
Aŭdis kaj haltis tuj en sia freneza falego!

Ho torrentaro sen mov! Ho kataraktoj sen
bru!

Kiu vin kreis kun gloro, kia de l' pordo ĉielaj,
Sub la malvarma plenluno? Kiu al suno ordonis
Per ĉielarkoj vin vesti? Kiu, per floroj vivantaj
Bluaj belegaj, dissutis girlandojn ĉe viaj
piedo!

—Dio! respondu torrentoj kiel per kri' de
nacioj!

Kaj glacistepoj resonu: Dio! Riveroj fluentaj
Dolē tra herba kamparo kun ĝojo ekkantu:
Dio!

Pinarbaretaj vi same per via sonaro susura!
Kaj tiuj negaj amasoj ankaŭ la voĉon aŭdigas!
Do en la falo danĝera ili eltondu: Dio!

Floroj vivantaj, kiuj cirkaue la negon
eternan!

Kaproj sovaĝaj, kiuj petolas cirkaue aglejon!
Agloj kuneludantaj kun cirkaumonta ventego!
Fulmoj timigaj la sagoj teruraj de l' monta
mallumo!

Signoj kaj miroj de l' elementaro! Ĉi ĉio
kunkriu,
Dion eldiru kaj tutan montaron plenigu per
laŭdo!

Ankaŭ vi monto maljuna kun pintoj ĉielon
montrantaj,
Kies piedojn lasinte, la ofta lavango glitadas
Neaŭdate malsupren, brilante tra l' pura sereno,
En nubprofundon, kiu la bruston vian vualas:
Vi unu fojon ankoraŭ, vi grandioza Montego,
Kiu,—dum levas mi kapon ĵus en adoro klinitan

Supren de via piedo, per malrapida movado,
Kaj kun okuloj pro larmoplenigo malhele
vidantaj,—

—Sajnas solene levigi simile al nubo vapora
Antaŭ miaj okuloj: levigu, ho ĉiam levigu,
Kiel nubo incensa levigu de tiu ĉi tero;
Kvankam Spirito reĝeca tronita inter la montoj,
Ambasadoro timinda tamen de Ter' al Ĉielo,
Grandhierarĥo ekdiru vi al la ĉielo silenta,
Al la stelaro kaj al tiu suno jen leviganta,
Tero, per siaj mil voĉoj, kantas laŭdon al
 Dio.

Lauverse tradukis ALBYN BUNCE.

Libraro kaj Gazetaro.

La Trezoro de l' Orajisto, de Aŭgust Ŝenoa, tradukita el la kroata lingvo de Fran Kolar-Krom (Zagreb, Aŭstrio-Hungarujo).—Foliante tiun ĉi libron, mi diris al mi: Jen serioza volumo—traduko de eble fama libro el lingvo ne multe konata en okcidenta Eŭropo; ĝi do meritas esti favore kaj atente rigardata. Mi havis do la plej bonan volon per la libro... Sed “oni maron admiras, se oni maron ne iras.” Profundiĝinte en la libron, mi trovis, ke ĝi estas efektiva maro da eraroj, sur kiu en la senluma malklareco ia naiva lernanto sen kompaso facile povus erari. La teksto estas malsimpligita de la konstanta nenececa kaj malgusta uzado de afiksoj, k. ekz., disolvigo (disvolvo), ĉarmigis (carmis), “La urbo ekagitigis siajn junajn flugilojn (p. 41), lia misago (p. 44), genuigilo (p. 48), (sajne, benketo sur kiu oni genuas), virgo (grandega viro), apudege (tuj apude); de malgusta ortografo, ekz.: opština (obstina), butigeton (butiketon), fragoj (? frangoj), engrampas (enrampas), malsuſtilaj (p. 13); kaj de tiaj strangaj esprimoj, kiel ekz.: “ke siaj sur siaj estas trankvilaj” (p. 14), “La viro de Dio piedpremas la regnon” (p. 19), “Mi sidas trankvile mia sur miaj” (p. 20). Nia malnova amiko la konjunkcio *nek* ankaŭ ofte ludas sian rolon en tiu ĉi granda konfuzo... Sed detale paroli pri la multego da eraroj plenigus la tutan gazeton. Kredeble, tiun ĉi libron oni sonore aklamas kiel “bonegan verkon de nia talenta samideano.” Por mi, okupite kaj distrite de la eraroj, ne estis eble trovi la trezoron de la oraĵisto, kaj la libro do estis por mi pli senvalora, ol nulo.—NORÉMAC.

La Konfeso, de L. N. Tolstoij, tradukita de S.-ino M. S. Tanner (Kovno: Presejo de l' societo de M. Sokolovskij, prezo 18. 4p. ĉe la B.E.A.)—En antaŭparolo al tiu ĉi volumo, S-ro. V. N. Devyatnin parolas pri la boneco kaj beleco de la stilo de la ĉi-supra traduko. Ankaŭ li laŭdas ĝian ĝustecon kaj fidelecon al la originalo, de kiu, laŭ li, la traduko estas vera portreto. Nesciante la rusan lingvon, mi ne estas kompetenta juĝi pri tio, ĉu efektive la verko estas fidela aŭ ne. Tamen, mi inklinas opinii, ke ĝi devas esti fidela al la originalo—eĉ tro fidela! Kaj mi estas devigita konkludi, ke la malfacilecon per kiu ĝi estas legebla, kaj la oftan rigidecon kaj malklarecon de la frazoj, oni povas klarigi al si nur per tio, ke la tradukinto sin lasis tro influi de la formo de la originalo. Pravigi tiun ĉi jugon per apartaj ekzemploj el la libro estas iom malfacile. Oni ne povas diri, ke ekzistas eĉ unu eraro gramatika. Mi restos kontenta per atentigo pri la jenaj esprimoj: p. 10, “Ili min akceptis kiel siulon.” Ĉu ne pli ĝuste kaj klare estus diri *unu el ili?* “Sperta scienco?” empiria scienco, aŭ scienco de la sperto. “Kiom ajn mi streĉis mian sagan atenton.” Ĉu la aŭtoro volis

laŭdi la propran atenton, aŭ ĉu li simple intencis streĉi *la atenton de sia sagô?* La bindaĵo de la libro estas tre malfortika, kaj la teksto estas plenplena de preseratoj. Mi dubas, ĉu Schopenhauer povus sin rekoni sub la multfoje ripetita “*Sopengäuer!*”—NORÉMAC.

Esperantista Kantaro, de Karl Jost, eldoneo de la Universala Esperanta Librejo, Genevo, 11p. afr. Tiu libreto meritas plej koran laŭdon. La muziko, tiel la konataj arioj, kiel la novaj, estas tre bonaj kaj la vortoj, plej parte, taŭgas por ĝi en esprimo kaj akcento. Nur kelkajn kritiketojn ni trovas bezonaj. En “La Frato,” kaj aliaj, ni observas ke la muzika formo restas ĉiam la sama, kvankam la ritmo de la linioj ne estas tute sama, sed diferencas, per la pezo, alterne. Do, dum la akcento ne estas precize malgusta, tamen la ario donas, en ĉiu dua kaj kvara linio, tro da valoro al malgravaj vortoj: *por, la, kaj, k.a.* Tio devenas de la eraro, arangi la ritmon nur laŭ la regulo (t.e., laŭ la okulo), anstataŭ laŭ efektiva pezo de la silabo, kiun nur la orelo povas juĝi. Tiu kutimo estas ankaŭ responda pri multaj vortoj sennece tranĉitaj, malprofitante la natur-econ kaj la muzikan senton. Speciale la vorto “Dio,” en numeroj 6, 8, kaj 17, sonus pli nobla kaj respektplena sen tranĉo de la fina “o,” kaj perdis per tio nenion, krom la okula simetrio de la rimo. Mi konsilas al kantistoj remeti ĉiam la “o,” kiam la muziko ĝin permisas.

Nur unu kanto, “La Kapelo,” estas vere malbona, per absoluta falsakcento. Ekzistas pli bona muzikal-meto por ĝi, de S.-ino E. Bell. Ĉu estos eble ĝin anstataŭi?—E. L. YOUNG.

La Revuo (Marto).—La numero komenciĝas per la traduko de la kvin lastaj ĉapitroj de “Leidoj” (Leviticus), farita de nia Majstro. Jen kelkaj rimarkoj kaj komparoj: *la festo de macoj...*; dum sep tagoj manĝu *macojn* (the feast of unleavened bread; seven days ye must eat *unleavened bread*)—du *panojn de oferlevo* (two wave-loaves)—tago de pekliberigo (day of atonement)—festo de la tendoj (feast of tabernacles)—*la pure ora kandelabro* (the pure candlestick)—kaj *ekkverelis* en la tendaro (*strove together in the camp*)—kaj la filo de la Izraelidino *insultis* la nomon de Dio kaj *blasfemis* (and the Israelitish woman's son *blasphemed the name of God and cursed*)—Rompon *pro* rompo, okulon *pro* okulo, denton *pro* dento; kian difekton li faris al homo, tian oni faru al li (Breach for breach, eye for eye, tooth for tooth; as he hath caused a blemish in a man, so shall it be done to him)—Dum ses jaroj *prisemu* vian *kampon* kaj dum ses jaroj *pritranĉu* vian *vinbergardenon* (Six years thou shalt sow thy field and six years thou shalt prune thy vineyard). Komparu

semi semon kaj tranĉi vinberujon)—kaj kalkulu al vi sep sabatajn jarojn, *sep fojojn po sep jaroj* (and thou shalt number seven sabbaths of years, *seven times seven years*) proklamu per *trumpetado* (thou shalt cause the *trumpet of the jubilee to sound*) Hebr. *yobel*, the blast of a trumpet)—tiām ĝi estas reaĉetebla ĝis la fino de jaro post ĝia vendo (then it is redeemable by (*up to*) the end of the year after it was sold)—Sed se ĝi ne estas reaĉetita ĝis la fino de la tuta jaro (But if it has not been redeemed by the end of the year.—Kiel *laŭjara* dungito li estu ĉe li (As a *yearly* hired servant shall he be with him)—Mi sendos sur vin teruron, maldikiĝon kaj febron (I will even appoint over you terror, consumption and the burning ague)—Se vi malgraŭ tio *s'pitos* min (If you still *defy* me)—Mi detruos viajn altaĵojn kaj ruinigos viajn kolonojn de la suno (I will destroy your high places and cut down your images (ruin your sun-pillars) —*homero* de hordeo (a *homēr* of barley).

Aliaj artikoloj estas : "Aventuroj de rusa kamparano en Germanujo," originala humorajo de Fez ; "Kompatemo," originalajo de Luis Carlos ; "Tutmonda Amiko," biografia skizeto pri Charles Dickens, verkita de Ad. Ŝefer ; "La Pacifismo laŭ la biologia scienco," iom malagrabla sed tre leginda artikolo, kiu pripasolas la verkon "La Egoismo," de S-ro Felix Le Dantec, kaj lia konkludo, *La Egoismo, sola fundamento de ĉiu societo.* "Babilado," de S-ro Carlo Bourlet.—E.A.M.

Oficiala Gazeto.—N-ro 40 (25 Januaro, 1912).—Tiu numero enhavas sciigojn pri la reelektro de la Estraro de la Akademio (grava ŝango okazis en tiu Estraro). Sekvas projekto de nova Regularo por la Lingva Komitato, aprobita de la Akademio kaj submetata al la voĉdonado de la anoj de la Lingva Komitato. Poste venas informoj pri la organizo de la Oka Kongreso, pri la Administra Komitato de la Centra Oficejo, kaj pri la baldaŭa reapero de la Tutmonda Jarlibro, la oficialaj raportoj de la Internacia Unuiĝo de Esperantistaj Verkistoj, kaj la nomaro de ĉiuj esperantaj gazetoj, kiuj aperis dum la jaro 1911. Enmetitaj en tiu numero estas la kajero 6-a de la Bibliografio de Esperanto (sub formo de bibliografaj notetoj) kaj plena kaj klare klasifikita katalogo de ĉiuj eldonoj de la Centra Oficejo.

Aliaj Verkoj ricevitaj.—*Kaŭkaza Kaptito*, de L. N. Tolstoi, trad. F.-ino A. N. Ŝrapova, 3p. afr.—*Kiel nin organizi?* Studo kaj propono pri la Organizo de la Esperanto-Movado, de H. Hodler ; 3p.—*Report to the Governor of Pennsylvania, U.S.A., by the State's Commissioner, on the Antwerp Congress* (J. D. Hailman, Pittsburg).—*Raporto pri la Sepa Kongreso Esperantista, eltirita el Lingvo Internacia*, de Era, 8p.—*Zorgegu pri la Infanoj*, kontraŭalkohola propaganda folieto Esperanta, kun opinioj de eminentuloj. Tre utila por disvastigado internacia de abstinencaj ideoj. Havebla ĉe la B.E.A., po 50 por 1s.—*Gvidfolio tra Elberfeld*, eld. de la grupo "Verda Stelo," 10-paĝa, bele ilustrita. Mendebla per poštarto ilustrita ĉe Vorkehrsverein, Elberfeld, Hofaue 95, Germanujo.

A New Edition of Mr. Harrison Hill's popular song "Esperanto" (you can buy it for a penny; you can learn it in a week) has just been issued by the B.E.A. Price 1d. nett ; by post, 1½d. ; 1 doz. by post, 10p.

Grava Avizo !

Karaj samideanoj,—Okaze de propono, jus prezentita al la sveda parlamento, kiu celas : "ke la parlamento petu de la reĝa registro ekpripensi, ĉu kaj kiamaniere oni de sveda flanko devos kaj povos iniciati la estigon de oficiala internacia interkonsiligo kaj interkonsento pri la *kreado de tutmonda lingvo aŭ internacia helplingvo*," la sveda esperantistaro decidis protesti per cirkulero, kiu, montrante la nunan staton de esperanto kaj konstatante la efektivan vivon de nia lingvo, atentigas al nia afero la

ĝis nun preskaŭ tute nesciantan pri la esperanta movado svedan parlamentanaron.

Ni intencas disdoni la cirkuleron al ĉiuj membroj de l' parlamento kaj al ĉiu sendaĵo aldoni kiel eble plej multajn esp. presaĵojn, por ke jus antaŭ la pritraktado de la propono troviĝu je tiu okazo sufiĉe granda materialo por pruvi la estadon de nia lingvo. Por ke tiu kolekto de esperantaĵoj estu kiel eble plej plena, estas necese, ke ĉiu samideano laŭpove sendu al ni *senprokraste* gazetojn, broŝurojn, reklamilojn komercajn, gvidfoliojn, k.t.p.—Je la nomo de l' sveda esperantistaro,

G. H. BACKMAN, *Adreso : Helsingborg (Svedujo).*

Literaturaj konkursoj de la Oka Kongreso en Krakovo.

La tradiciaj Kongresaj literaturaj konkursoj arangataj ĉiujare estas tre bonideaj, ofte fruktoporta kaj generale subteninda organizajo. Ili estas kvazaŭ tutmonda ekzameno de niaj spiritaj kaj kapablecaj fortioj aŭ scioj ; partopreneblaj por ĉiuj senescepte—ili ofte aperigas kaŝitajn talentojn ĉu en senco de literatura originaeco ĉu de tradukarto.

La Redakcio de *Pola Esperantisto* konsentante kun la propono de la Organiza Komitato de la Oka, surprenis la taskon organizi nunjarajn konkursojn kaj interkonsiligitajn kun la Organiza Komitato komencis la organizon, starigante ĉi-subajn temojn kaj premiojn.

I. *Prozaĵo beletristica*.—Konsistanta el minimume 5,000 vortoj ; la aŭtoroj estas tute liberaj elekti temon por la verko.

La minimumaj premioj, garantiataj de la Kongresa Komitato de la Oka estas : La unua premio, 65 Sm. ; la dua, 35 Sm. La ambaŭ premioj estas eventuale pligrandigitaj de oferdonacoj proporcie dividotaj.

II. *Poeziaĵo*.—Temon ni tute lasas al la inspiro de aŭtoroj. La poeziaĵo devas esti minimume 24-versa.

La minimumaj premioj, garantiataj de la Kongresa Komitato, estas : La unua premio, 30 Sm. ; la dua, 20 Sm. La ambaŭ premioj estas eventuale pligrandigitaj de oferdonacoj proporcie dividotaj.

III. *Scienca disertacio*.—La verko devas esti pure scienco (literaturo aŭ historio estas esceptitaj).

La minimumaj premioj, garantiataj de la Kongresa Komitato de la Oka, estas : La unua premio, 65 Sm. ; la dua, 35 Sm. La ambaŭ premioj estas eventuale pligrandigitaj de oferdonacoj.

Generalaj rimarkoj.—(1). Ĉiuj verkoj devas esti originalaj.

(2). Ĉiuj verkoj devas esti skribitaj legeble, nepre fremdamane aŭ mašine kaj porti *moton aŭ pseŭdonimon* de l' aŭtoro ; la nomon oni devas almeti en fermita koverta, signita per la sama *moto aŭ pseŭdonimo*.

(3). Ĉiuj verkoj devas esti senditaj al la Redakcio de "Pola Esperantisto," Varsovio, Włodzimierska 8.

(4). La lasta templimo por ĉiuj verkoj estas 15 de Junio—1912.

(5). La premiitaj verkoj restas propraĵo de la laŭreatoj. Nepremiitajn verkojn oni resendos nur sub la kondiĉo, ke la aŭtoroj kompensos la poštelspezojn. Por starigo de premioj "P.E." akceptas oferdonacojn kaj tial la Organiza Komitato petas ĉiujn esperantajn societojn, asociojn, gazetojn, entreprenojn kaj bonvolmajn privatajn esperantistojn subteni la aferon de la konkursoj kaj sendi monoferojn al ni kun klarigo por kiu temo la oferdonanto sendas la monon.

Ec plej malgrandaj sumoj (en poštmarkoj aŭ respond-kuponoj) estos dankeme akceptataj kaj citataj en listo de oferdonacoj.

Oni memoru, ke *dufoje donas, kiu rapide donas*.

Pola Esperantisto malfermantante la liston de oferdonacoj siaflanke oferas : Por la I-a kaj III-a temoj—po 10 Sm. ; por la II-a temo—5 Sm. ; kune—25 Sm.

Learners' Corner.

We have been happy in securing for this new section of our magazine the valuable services of Mr. M. C. BUTLER, of Highbury, who will contribute in each number an article explaining various points which often puzzle students. His long experience as an Esperanto instructor—his classes are among the most popular and interesting in London—peculiarly fit him for dealing with learners' difficulties. His untiring activity as a teacher and propagandist of Esperanto has raised up very many enthusiastic workers for the cause, and we are sure that the instruction and advice he will give month by month in the B.E. will be as cordially appreciated by our readers throughout the country as it has been hitherto by the smaller circle of his pupils in London. Mr. Butler asks us to state [*nenececa modesteco*] that he alone is to be held responsible for any errors he may make, and also to say that he will be happy to answer in this column any questions of common interest readers may care to send to him at 18, Leigh-road, Highbury Park, London, N.—RED.

THE REFLEXIVE PRONOUN.

Rules.

- I. The pronouns SIA, SIN, and SI
Part of the subject cannot be ;
- II. But to the subject they refer
Of sentences where they occur;
- III. Remember, too, this final word—
Restrict their use to person third.

Examples.—*Li lavis sin kaj lin*, He washed himself and him (someone else).—*Ili mokis kaj sin kaj ilin* (both themselves and them—the others).

Mi legas al mi en mia ĉambro por min amuzi. The pronouns in this sentence may be replaced for practice by *ci, ci, cia, cin; ni, ni, nia, nin; vi, vi, via, vin*. *Si* is forbidden in these sentences by Rule III. But we should say *li (si, gi, ili, oni, ĉiu, la patro) legas al si en sia ĉambro por sin amuzi*, because here the subject to which the pronouns refer is in the third person.

He and his (lia) son sang (Rule I., "his" is part of the subject).—*He sang with his (sia) son* (Rule II., "his" refers to the subject).—*He and his wife sang with his (lia) friend* ("sia amiko" would be "their friend").—*Li nomis min, sian filon*, He named (mentioned) me, his son (apposition).—*Li nomis min lia filo*, He called me his son (not *sia filo*). The completed sentence is "*Li nomis min [dirante ke mi estas] lia filo*."—*Li amas sian amikon pli ol sian patron* (more than he loves his father).—*Li amas sian amikon pli ol lia patro amas la sian* (more than his father loves his).—*A petis B, ke li (=B) donu al sia (=B's) kuzo C sian (=B's) plumon* (*Lia kuzo, lian plumon*, would be A's; *ties plumon* would be C's).

In the sentence "*La princo petis, ke la patro nomu lin estro*," should not "*lin*" be "*sin*," as referring back to the subject "*princo*"?—No, there are two verbs here, and therefore two sentences: consequently *sin* would not relate to *princo*, but to the subject of the sentence in which it occurs, i.e., *patro*.

Why is there a separate form for the reflexive pronoun?—It promotes clearness and prevents such ambiguities as "*A saw B and his wife*," where, by Rule II., A's wife would be *sian*, and B's *lian* or *ties*.

Why is its use restricted to the third person?—Because no such ambiguity is possible in the first or second persons.

Is its use obligatory?—Where the ordinary forms (*li, si, gi, etc.*) could cause no possible ambiguity, the use of the reflexive form is not obligatory, though it is always advisable. It is possible, nevertheless, that the non-use of *si* may in some cases be felt to be somewhat clearer than its use; e.g., "*Ofte en vespero si vidadis lin forveturantan sub la sonoj de muziko en lia* [instead

of *sia*] belega ŝipeto (F.K., p. 45). In any case it is a worse offence to use wrongly the reflexive form than to omit it when it might be used.

N.B.—Phrases introduced by a participle or an infinitive are new sentences, the subject of which is mentally supplied. E.g., *P. ordonis ke ĉiuj, renkontante (=kiam ili renkontis) lin, eliru*; *La princo montris oficiron, starantan (=kiu staris) post li*; here *sin* and *si* would mean "themselves" and "himself" respectively. Similarly, *si lasis la venton ludi (=ke ĝi ludu) kun siaj haroj*: *la oficiro petis Aŭguston eksigi lin (=ke li eksigu lin)*; here *siaj* and *sin* would mean "its," "himself."

Translate "*It is necessary to defend one's life.*"—*Estas necese defendi* (or, *ke oni defendu*) *sian vivon* (or, *la propran vivon*). It would be possible to say "*defendi onian vivon*," but this form is very uncommon and not international.

When should one translate the prefix "self" by *mem*, and when by *si*?—E.g., should one say *sinamo* or *memamo*?—When, as in the example quoted, the word contains a reflexive idea, it is better to use *sin-*; in other cases use *mem*. E.g., *SIN-rego, -kontraŭdiro, -forgesu, -defendo, -detena, -ekzameno, -ekzerco, -garda, -riĉiginto, -dona*; *MEM-stara, -aga, -evidenta, -lerninta, -opinia, -potenca, -kontenta, -videble*.

Explain the use of "*siatempe*" and "*giatempe*," "*siavice*" and "*giavice*," and similar forms.—See Zamenhof's "Respondo," No. 43.

The student should translate the four possible meanings of "*P told J that he would have to leave his house*," and the twelve meanings of "*When P met J, he was with his brother and his cousin*." (In these sentences translate "*he*" by *li* to denote P, and by *tiu* to denote J).

Next month: *Pri la finaĵo N.*

M. C. BUTLER.

The Catholic Esperanto Movement.

The Catholic Esperanto movement is rapidly assuming an important character, and has been most enthusiastically taken up by Catholics in practically all countries. In France, Germany, Holland, Belgium, Spain, and Hungary the Catholic Esperantists have formed themselves into National Leagues, which in turn form part of the central body, the "Internacia Katolika Unuigo Esperantista."

That these National Leagues are of great practical value has been amply demonstrated by the two Annual International Congresses of Catholic Esperantists, which brought to light the fact that by means of the international language much important work is being done in defence of the faith and in helping on Catholic propaganda. As long ago as June 27, 1906, the movement was honoured with the Apostolic benediction of His Holiness Pope Pius X., and has since received the approval of Cardinal Mercier and several well-known bishops. In Great Britain we have heard very little of the movement up to the present, but it is known that there are many Catholic Esperantists scattered over the country having as yet no bond to unite them together. To these it will be welcome news that at last we are to have an English League of Catholic Esperantists. A committee has been formed for the immediate inauguration of this League, and having as president Father H. Eggers (Bury), who has been an ardent Esperantist for 15 years, the "Angla Ligo de Katolikaj Esperantistoj" has every prospect of becoming a successful and important section of the "I.K.U.E." It is earnestly desired that all Catholic Esperantists and those interested in the movement will send in their names to the secretary, MR. C. A. CARROLL, 24, Bedford-street, Stockton-on-Tees.—From "The Tablet."

Translation Exercise.

Of Medium Difficulty.

(7). And love, young men, love and reverence above everything the Ideal. The Ideal is the word of God, superior to every country, superior to humanity ; it is the country of the spirit, the city of the soul, in which all are brethren who believe in the inviolability of thought and in the dignity of our immortal soul ; and the baptism of this fraternity is martyrdom. From that high sphere spring the *principles* which alone can redeem the peoples. Arise for them ! and not from impatience of suffering or dread of evil. Anger, pride, ambition, and the desire of material prosperity are arms common to the peoples and their oppressors ; and even should you conquer with them to-day, you will fall again to-morrow ; but principles belong to the peoples alone, and their oppressors can find no arms to oppose them. Adore Enthusiasm. Worship the dreams of the virgin soul and the visions of early youth, for they are the perfume of Paradise, which the soul preserves in issuing from the hands of its Creator. Respect above all things your conscience ; have upon your lips the truth that God has placed in your hearts, and, while working together in harmony in all that tends to the emancipation of our soul, even with those who differ from you, yet ever bear erect your own banner, and boldly promulgate your faith.—MAZZINI. *To the Memory of the Martyrs of Cosenza.*

Advanced.

(8). *The English at Home.*—Three tribes, all belonging to the Low-German branch of the widespread and powerful Teutonic race, lived near each other on the coast of the Baltic and the German Ocean. These were the Jutes, the Saxons, and the Angles. They all spoke one language, which received its name of *English* from the strongest tribe of the three. Unlike the classic races of Southern Europe, whose homes were clustered round a market-place or forum, alive with the hum of its crowded populace of quick wits and polished manners—moving rapidly about under a brilliant sun, these English Teutons loved a more scattered backwoodsman kind of settlement. The sea-swept flats of the Frisian shore and the gloomy pine woods of the North German plain, broken only by mead or mere, present one vast monotonous expanse, within whose limits the lonely settlers would develop a simpler social life, slow of wit, dreamy, but home-loving. Round the homesteads ran the *tun*—a stout quickset hedge, enclosing a simple community of peasants, who lived upon and farmed their own land. Beyond lay their cornfields, through which a few rough paths led to the common pasture-land, and, hemming in the little rustic world, the village *mark* of virgin forest, where on the moonlight eves played the elves and the nixies, the goblins and the gnomes, and, when the mantle of the winter's snow stilled the haunted glades, where the howl of the villagers' worst enemy, the wolf, was nightly heard.—MEIKLEJOHN. *History of England.*

Tradukoj

de la pecoj presitaj lastan monaton (v. p. 48, B.E., Marto).

Elementary.

(5). En mia Songo mi vidis, ke tiuj du viroj eniris tra la Pordego ; kaj jen, en la momento kiam ili eniris, ili transfiguriĝis, kaj Vestojn ili eksurhavis, kiuj lumis kiel Oro. Renkontis ilin ankaŭ iu, portanta Harpojn kaj Kronojn, kiujn li donis al ili,—la Harpojn por laŭdi kaj la Kronojn kiel signojn de honoro. Poste mi aŭdis en mia Songo, kiel ĉiuj Sonoriloj en la Urbo sonoradis pro ĝojo, kaj ekparolis iu, dirante, Eniru en la ĝojon de via Sinjoro. Ankaŭ la virojn mem mi aŭdis, kiel ili kantis per laŭta voĉo, dirante, Beno, Honoro, Gloro kaj Potenco estu donataj al tiu, kiu sidas sur la Trono, kaj al la Diſafido de eterne ĝis eterne. Kaj ĝuste kiam

malfermiĝis la Pordegoj, por enlasi la virojn, mi enrigardis post ili ; kaj jen la Urbo brilegis kiel la Suno, kaj pavimitaj estis la Stratoj per Oro, kaj iradis sur ili multe da homoj kun kronoj sur la kapo, kun palmo-branĉoj en la mano kaj kun oraj harpoj por kanti laŭdojn al sia Sinjoro. Vidigis ankaŭ flugilhavantoj, kiuj seninterrompe kantrespondadis unuj al aliaj, dirante, Sankta, Sankta, Sankta estas la Eternulo. Kaj poste oni fermis la Pordegojn ; kion vidinte mi deziregis, esti tie kun ili.—JOHN BUNYAN. “*The Pilgrim's Progress : The End of the Journey.*”

Advanced.

(6). *Komparaĵo.*—Ni demandu nin, komence, kio estas edukado ? Kaj, precipe, kia estas nia idealo de edukado funda kaj liberala ?—de tiu edukado, kiun, se ni povus rekomenci la vivon, ni donus al ni mem, kaj kiun, se ni povus alformigi la sorton al nia propra volo, ni donus al niaj infanoj ? Nu, mi ne scias, kion vi pensas pri tiu afero, sed mi volas diri al vi mian opinion, kaj espereble mi ne trovos grandan malsimilecon inter niaj reciprokaj ideoj. Ni supozu, ke estas nepre certe, ke la vivo kaj la feliĉo de ĉiu el ni dependos iam de tio, ĉu li gajnos aŭ malgajnos partion de ŝakoj : ĉu vi ne konsentas, ke ĉiuj ni konsiderus kiel plej gravan devon, lerni almenaŭ la nomojn kaj la irojn de la figuroj, havi almenaŭ ideeton pri tio, kio estas gambito, kaj akrevidan okulon por ĉiuj manieroj proponi kaj eviti ŝakon ? Ĉu vi ne konsentas, ke ni rigardus kun malaprobo, ja eĉ kun malestimo, tiun patron, tiun Regnon, kiu permesus al siaj filoj aŭ regnanoj elkreski en plena nescieco pri la diferenco inter ŝaksoldato kaj ŝakĉevalo ? Nu, estas tre evidenta kaj elementa veraĵo, ke la vivo, la bonstato kaj la feliĉo de ĉiu el ni kaj pli malpli de tiuj, kiuj iel rilatas al ni, efektive dependas de tio, ke ni havu almenaŭ iom da scio pri la reguloj de ludo, kiu estas sensine pli malfacila kaj malsimpla, ol ŝakoj. Gi estas ludo, kiun oni ludas jam de nememorebla tempo, kaj ĉiu el ni, ĉu viro ĉu virino, estas en sia propra partio unu el la du ludantoj. La ŝaktabulo estas la mondo, la ŝako — la fenomenoj de la universo, la ludreguloj estas la tiel — nomataj legoj de la naturo. La aliflankan ludanton ni ne povas vidi. Nur la jenon ni scias, ke ĉiam li ludas sentrompe, honeste kaj pacience, kaj ke, tamen, neniam li indulge malatentas niajn erarojn nek montras eĉ la plej malgrandan malseverecon por nia nescieco. Al tiu, kiu ludas bone, li pagas plej altajn ludgarantiajn kun tia elbordiganta malavareco, per kiu fortulo montras kontentegon pri propra forto ; kaj kiu ludas malbone, tiu li ŝakmortigas sen trorapido sed ankaŭ sen ia bedaŭro. Sendube mia metaforo rememorigas al vi tiun famekonatan pentraĵon, per kiu Retzsch prezantis Satanon ŝakludanta kun Homo por gajni ties animon. Se vi anstatatigus la mokantan diablon en tiu pentraĵo per trankvila forta angelo, kiu ludas, kiel oni diras kutime, “pro amo,” kaj kiu pli volus malgajni, ol gajni, tion mi akceptus kiel figuran prezenton de la homa vivo. Nu, kiam mi parolas pri edukado, mi ĉiam pense prezentas al mi la regulojn de tiu vivludego. Alivorte, edukado estas la instruado al la intelekto pri la legoj de la naturo kaj la harmonia alfarado de koro kaj volo al tiuj legoj.—T. H. HUXLEY. *On Education.*

Framasona komunikigo.—La Majstro Mošto, Registoj, kaj Fratoj de Framasona Logio, No. 127 “Vernon,” Coleraine, petas la plezuron de la ĉeesto de la Esperantistaj Framasonoj, kiuj vizitos la distrikton, okaze de la kvina Brita kongreso, ĉe Esperanta komunikigo, kiu okazos en la Framasona Salonego, Coleraine, je la 2a-45, lunden, 27an de Majo, 1912.

FREEMAN W. CROFTS, W.M.
C. R. ECCLES, P.M., Sek.

(Oni bonvole respondu per la kongresa aliĝilo, sendota al ĉiu aĉetinto de Provizora kongreskarto).

Chronicle.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 15th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th.

GENERAL.

The Minister for War and Esperanto.—On February 28 Lord Haldane received in private audience at the War Office Monsieur Edmond Privat, L.-es-L., president of the Institute of Esperanto at Geneva. Lord Haldane was very interested to hear what great progress the international language was making abroad, especially in eastern countries like China and Japan, there being now upwards of a hundred papers published in Esperanto, and more than two thousand societies devoted to its use and propaganda throughout the world. The Minister of War was pleased to learn that officers of some foreign armies were now using Esperanto for Red Cross service. When asked if Esperanto could be introduced into the British Army, Lord Haldane said that we were "the most conservative nation in the world," and he could make no promises. Monsieur Privat, who was very sympathetically received by Lord Haldane, laid stress on the great influence of the Esperanto movement in the promotion of international peace. In bidding him adieu, Lord Haldane said he would watch with more interest the progress of Esperanto. The Esperantists did well to spread their language first among the commercial middle class of all countries.

Esperanto and the Press.—That the Press is helping to keep the auxiliary language well before the public is shown by the numerous cuttings received from our news agency. Among papers in which correspondence on Esperanto has been appearing lately are: *The Guardian*, *Keighley News*, *The Star*, *Wandsworth Borough News*, *Midland Daily Telegraph*, *Bath Herald*, *Sidcup Times*, *Cromer Post*, *Band of Hope Chronicle*, *Yorkshire Telegraph and Star*, *Evening Mail*, *Bradford Daily Argus*, *Newcastle Chronicle*, *Western Daily Mercury*, *Bromley District Times*, *Evening Standard* and *St. James' Gazette*, *Western Daily Press*, *Weekly Times* and *Echo*, etc. We have not space to give names of journals which have contained reports of Esperanto meetings, coming events, etc.

COMING EVENTS.

Birmingham.—A social evening will be held on Saturday, April 20, at Lund's College, Paradise-street, when "A Norman Conquest" will be presented by the members. Visitors cordially invited.

Easter Esperanto Week-end.—Readers are reminded that this will take place from April 4 to 9, at Ambleside. The Esperantista Hejmo for the occasion is Smallwood House, where accommodation has been arranged for eighty guests. It is hoped that every Northern group will take the opportunity afforded by the one-day railway excursions, and send a strong contingent to take part in the Monday celebrations. All intending to take part should write without delay to Mr. A. Tuke Priestman, 7, Welbury-drive, Bradford, in case they have not already done so.

The Fifth British Esperanto Congress.—The Esperantists of Dublin and the neighbouring districts desire to intimate that a hearty Irish welcome awaits all the members of the 5th B.E. Congress who shall visit Dublin, the Chief City of Ireland, on the conclusion of the Congress.

The following provisional programme has been arranged:—MAY 29: Reception and social evening at the Modern Language Society. MAY 30: Visits to the sights and places of interest in the city. Luncheon. Social evening. MAY 31: Excursion to Glendalough,

which will occupy the entire day (cost, lunch at hotel included, 8s. 6d.).

Full arrangements will be published in the May number of the B.E.

N.B.—It would much assist in completing arrangements if all who intend to come would signify their intention to the Secretary of the Reception Committee as soon as possible.—CHARLES P. BLACKHAM, 14, Garville-avenue, Rathgar, co. Dublin.

La Société Française pour la Propagation de l'Esperanto.—Will hold its annual congress at Paris on Saturday and Sunday, April 13 and 14. A theatrical performance in Esperanto, a public banquet (many prominent Parisians will be present), and excursions have been arranged. It is hoped that many Esperantists from abroad will take part. For further particulars apply immediately to S-ro G. Zigler, 25 rue des Blancs-Manteaux, Paris IV.

British Socialist Party.—We are informed that at the Easter Conference of this body a resolution is on the agenda to the effect that "Esperanto be one of the official languages of the party in all its international relations." All Esperantist socialists are urged to get their branches to instruct delegates to support this energetically, and see to it that the motion is not allowed to fall!

Conducted Visits to Museums.—During April, for practice in speaking Esperanto. Meet 2.30 p.m. April 13: Wallace Collection (Manchester Square W.). 20: Lord Leighton's House, 12, Holland Park-road, W. 27: Victoria and Albert Museum, S.W. May 4: National Gallery, W.C.

LONDON.

University College.—Under the auspices of this critical society a lecture on Esperanto was given last month by Mr. H. B. Mudie. Provost Dr. G. Gregory Foster occupied the chair.

Camberwell.—February 22, before the local branch of the Workers' Educational Association, a lecture on Esperanto by Mr. E. J. Harvey, president of the Emmanuel Esperanto Club.

London Club (Central).—The most successful event which has taken place for some time past was the "Flora Vespero" (February 23), arranged by Miss L. S. Grant, with the help of her sisters, Miss I. and Miss D. Grant. The entertainment consisted of a ceremonial speech, which perhaps erred in being somewhat too technical for a popular lecture in Esperanto, dealing, *inter alia*, with the various methods of fertilisation among flowers. The remainder of the programme consisted of songs and recitations bearing on flowers. This part of the evening was very much appreciated by the audience. One must not forget to mention the strenuous competition which gaily wound up this enjoyable evening. The two prizes for those who had translated most rapidly the names of flowers fell to Miss Lawrence and the secretary (who, by the way, was handicapped!). Our blind member, Miss Morrison, acted as rose-queen throughout the evening.

General Meeting.—At the General Meeting, which took place on March 1, what was practically a vote of censure was passed on the Committee for omitting from the annual report a reference to the successful performance of Miss Schäfer in the Opéra Flamand in Antwerp. New officers for this year:—Mr. J. Bredall, F.R.G.S., Vice-President, Miss Florence Barker, B.A., Social Secretary, and Mr. Robert Robertson, Librarian (Lending Department). A hearty vote of thanks was passed to Mr. C. P. Isaac, late social secretary, who is shortly leaving London. The number of the Committee was reduced from 12 to 8.

Coming Events.—April 19: Improvizata Koncerto; April 26: Diskuto, "Kiu estas la plej bona Esperanta jurnalo?" Malfermos S-ro W. W. Mann, Editor, *British Esperantist*.—P.J.C.

THE PROVINCES.

Accrington.—This group is conducting a vigorous propaganda, both public and private. At the invitation of the Co-operative Women's Guild, Miss L. Iddon lectured on Esperanto before a highly interested audience.—Over two hundred persons took part in two whist drives arranged by the group, among them a number of Red Cross Workers. On both occasions good propaganda was made. A lecture on Esperanto, given before the Literary Society of the Independent Chapel, Oak Street, drew the largest attendance throughout the winter session.

Birmingham.—At the propaganda lecture given by S-ro Privat on the 13th of February at the Y.M.C.A. were present several members from the important social and literary centre, "The Cosmopolitan Club." The general secretary of the club, Mr. E. Elliott, has also been won over to the cause by one of the members, S-ro Alvarez, well known to Esperantists as a keen samideano. It is intended to arrange for a lecture at the club on Esperanto, to be given probably by a well-known London Esperantist, after which, it is hoped, a new Esperanto class specially for club members will be organised. It should prove a successful one, for the members of the club are truly "cosmopolitan" in spirit, and frequent allusions are made to Esperanto in the various departments of the club as a useful means of international peace and understanding.

On February 12 a lecture on "Baudelaire" was given by Mr. Edmond Privat before the Cercle Français in the University, and reported by several local papers. Mr. Privat afterwards visited the group, and spoke in Esperanto of his recent tour through Italy and Russia. On the 13th he spoke in English at the Y.M.C.A., with Rev. James Wylie in the chair, to an audience of over a hundred. He ended his lecture with an eloquent speech in Esperanto, which was much applauded. Short accounts appeared in the *Birmingham Daily Post* and *Birmingham Daily Mail*, under the heading "The Language of Peace." Some literature was sold, twenty new "Esperantianoj" being enlisted.

Buxton.—At a recent meeting of the Society four members performed with great success an original two-act comedy in Esperanto: "La Dando." A remarkable feature of the programme was the "reklamoj." Here is one of them:—

"Al la Kongres' de B.E.A.,
Je Pentekosto en Portrušo,
Vi nepre devas iri, ĉar
Ne tion fari estus fušo!"

Dorking.—La unua propaganda kunveno farita en Dorking Public Hall, okazis Mardon vespere. Parolintoj S-ro Marchand, S-ro Long, S-ro Flügel. La venko farita de nia afero en Dorking estas kompleta. La popolo amasigas en la stratoj kaj krias "panon kaj Esperanton"! En la Literatura Instituto la tuta Biblioteko estis forbruligata kaj anstataŭata per Esperanta Biblioteko. En la oficejo de *Dorking Advertiser* ĉiuj presmašinoj estis detruitaj, kaj Esperanto oficejo estas starigata. La "parish church" fariĝis U.E.A. entrepreno. Strict Baptist chapel kaj ĉiuj aliaj sekvis baldaŭ la ekzemplon. La pregejoj estas ornamitaj per verdaj standardoj. Eĉ la arboj, kiuj ĝis nun ne ankoraŭ havis foliojn, ekverdigas. La loka policestro akceptis la titolon konsulo por virinoj.—La sama afero priskribata de malpli entuziasma persono estus : ke ĉeestis en la kunveno ĉirkau 40 personoj, el kiuj de enskribiĝis por la kurso, komencita kun 19 lernantoj sub la instruado de S-ro Marchand. Kelkaj urbaj konsilantoj ĉeestis; la prezidanto de la urba konsilantaro, S-ro Harding, prezidis, kaj montris multe da intereso. S-ro Marchand ankaŭ havis okazon paroli pri Esperanto en Dorking Adult School kaj en "evenings

for the people." Li faris ekspozicion, kiu nun daŭrigas en lia domo. Dorking Literary Institute akceptis elmetadi THE BRITISH ESPERANTIST kaj "Esperanto" en sia legejo.

Hailsham.—On March 4 Dr. Pollen visited the newly-formed group at the house of Mr. White, and gave members most encouraging particulars of the progress Esperanto is making in all parts of the world. Dr. Pollen has just returned from Germany and Holland, and found many Esperantists amongst the professional classes, working men, police, railway officials, and Army and Navy in those countries.

Halifax.—Owing to the steady growth of Esperanto in the neighbourhood, this group has found it necessary to take a larger room for meetings, and to hold Esperanto classes there on three nights of the week. The members will meet in future in the large room at *Hoyle's Restaurant, Gibbet-street.* The *Halifax Daily Guardian* and the *Halifax Evening Courier* report the activities of the group.—The secretary informs us that the new Socialist weekly, *The Anarchist*, is to have a regular Esperanto page. [Do not be alarmed, reader, if you happen to be an "individualist": Esperanto does not mean socialism! It merely has the power of uniting under its *neutral* banner for *international work* the most widely differing private opinions. Indeed, we are assured by a correspondent that several members of the Halifax group are just as keen against socialism as other members are for it.—RED.].

Hull.—February 22 : Well-attended social in the Grosvenor Hotel, organised by the Esperantists. Piano, violin and 'cello music was given in charming fashion by Mrs. Phillips, Messrs. Phillips, Spillman, Elwin brothers, and Clark. Mr. A. Cowburn, official "orator" of the society, made a short speech on the aims of Esperanto. Recitations by Miss Vivian and Mrs. Bishopprigg, and "illusions" by Mr. C. Penn, were other pleasant items of the programme, to the contributors of which Major Rushworth voiced the hearty thanks of the audience. Mr. Vivian, president of the local group, expressed the hope that he would have the pleasure of meeting many of the guests as new members.—E.V.

Liverpool.—This group has lately been actively occupied on various matters of organisation. During the past few weeks they have had some very interesting lectures in Esperanto from various samideanoj : "Vojago tra Holandujo," rich in happy memories of the "Sepa," by Mr. Brierley; "Esperanto laŭ idealo kaj sperto," from Mr. West, of St. Helens; "La Gregoria Kalendaro," by Mr. Eldon, of Manchester; and the poetic theme, "La bela songo de l' homaro," treated from a practical point of view by the late secretary, Mr. Graham. The Saturday meetings, though devoted mainly to the more social side of the movement, are not without educational value. The "Drama Societo" is growing skilled in the language and also the dramatic art. It recently gave a successful performance of "La Pacientoj de la Kuracisto," and is now engaged on the three-act comedy by Schiller, "La nevo kiel onklo," to be performed on Saturday, April 13. Neighbouring groups please note! Another much appreciated social event was an Esperanto whist drive and dance.—R.P.G.

Margate.—Mr. Harrison Hill reports an interesting incident which occurred at Laleham School, after a recital of his on the occasion of a distribution of prizes by Dr. Twickell, Bishop of Polynesia. Dr. Twickell was quite sympathetic towards Esperanto, and promised Harrison Hill that he would not fail to help the cause by getting the islanders, when he returned to his home in Fiji, to learn the Esperanto version of that well-known song "Mia Juliet." As they were talking together

afterwards he informed Mr. Hill that there was a school in Fiji where every boy was taught something of the auxiliary language—the Levuka Public School, of which Mr. Garland Jones was head. The Bishop afterwards enquired what was the meaning of the star our "propagandisto" was wearing in his coat, whereat Mr. Hester, the headmaster at Laleham, turned to his wife and said: "That is the star we saw in Holland," and went on to tell of an interesting experience they had had recently on the Continent. "I was visiting Rotterdam," he said, "with some of my boys from the school here, when by some mischance the steamer went off without us, leaving us in rather an unpleasant position. It was most important that we should start back for England that same night, but none of us could speak Dutch. As we were wondering what we should do, a man came forward from a tobacconist's near by and accosted us in English. He soon gave us every information about the departure of the Hook of Holland boat, and clear directions as to how we should reach the other quay. His friendly services quite saved the situation, and we were most grateful to him. On my wishing, however, to make him a present by way of expressing the heartiness of our thanks, he would not hear of it. 'No,' he said, 'the only recompense I want is the joy I have in doing you the service.' 'But why,' I asked, 'do you show such consideration towards strangers and foreigners?' 'Sir,' he replied, 'I am an Esperantist!'"—May such true Esperantist spirit long endure!

Reigate.—Local Esperantists and others met on March 2 at an "at home" held by Mrs. Carl Flügel and Mr. J. C. Flügel at their residence, "Cravenhurst." Among the many guests present to hear Mr. H. B. Mudie and Mr. Edmond Privat speak on Esperanto was the Mayor of Reigate, who said that as one who was "converted" he had no greater pleasure in odd moments, when he could get away from other work, than reading Esperanto. One of his volumes had travelled to town perhaps two thousand miles in order that if he had a few moments to read he might take the opportunity of doing so.

Sheffield.—A popular turn at the "Empire" Music Hall recently has been that of the Brothers Schwartz, the unique feature of which is the use made of Esperanto, and one which apparently is much relished by the audience. "Herr Schwartz"—says the *Sheffield Weekly News* in its Esperanto column—"became interested in Esperanto some two or three years ago, and immediately felt that the auxiliary could be used to do a great and much-needed service to the international theatrical world. With the help of his father and brother, he immediately founded the 'Esperanto Variety League,' which already has a membership of eight hundred music-hall artistes all over the world. When he visited Paris, he was requested by the Esperantists there to give his comedy, 'The Broken Mirror,' in Esperanto. He did so, much publicity being gained thereby for the movement. During the performance he called out from the stage: 'Does anyone here understand Esperanto?' The audience replying with one voice: 'Jes, ni ĉiuj komprenas ĝin.' Mr. Schwartz is now giving his amusing comedy in four countries, using three languages—German, French, and English—and occasionally Esperanto. In Sheffield, for instance, knowing one evening that many members of the local group were present, he made frequent use of the auxiliary language, and to the applause which greeted his admirable performance replied: 'Vivu Esperanto!'

"But Mr. Schwartz is more than a clever actor; he is also an idealist, and hopes, by means of Esperanto, to better the difficult conditions under which his fellow artistes labour in making 'contracts' abroad. At the present time the most skilful actors confine their per-

formances to their own country, being unable to give them in other languages, but as Esperanto becomes more general, they will be able—and this is already possible in many large towns on the Continent—to act before an international audience without any linguistic hindrance. Interchange of the best actors between different countries will ensue, to the profit and pleasure both of performers and their audiences. We wish Mr. Schwartz every success in the work."

Southport.—On February 7 a most interesting lecture was delivered at the New Jerusalem Church by the Rev. J. Ashby, on "A Visit to Belgium by the Esperantists." There was a large audience. The lecturer said that he had always held that travel "gave a peculiar zest to life, broadened the mind, dispersed prejudice," and had an idea "that the whole of the human race had a common interest, which would be better realised as the nations understood one another more and associated more with one another," but it was not until he became an Esperantist, and had attended Esperantist congresses abroad, that these ideas had become really deep-rooted convictions. The lecture, which was keenly appreciated, and showed what happy experiences are enjoyed by Esperantists touring abroad, was illustrated throughout with interesting limelight views. Some of the most famous cathedrals and churches and city buildings of Belgium were thrown on the screen, and their various interesting features described and recounted. There were also illustrations showing the extent of the literature of Esperanto, and the use which big commercial firms had made of the language to advertise their goods, many of the slides being from the B.E.A. collection. A detailed report, nearly a column in length, was given in the *Southport Guardian*.

Sutton.—*March 1:* Most successful social meeting: songs, recitations, music, and also the unusual and interesting item of a solo on the Japanese violin. *February 8:* Lectures by Mr. A. S. Woollven on "My Trip to Canada" — in which was clearly shown the utility of being an Esperantist, for Mr. Woollven on his arrival was met by a *samideano*, who gave him all information he needed. On the return journey he also met an Esperantist, a former member of the Sutton group. *March 13:* Public lecture on Esperanto by Mr. J. Bredall, F.R.G.S., before the local Congregational Guild. Interesting discussion. Literature sold. Leaflets and pamphlets distributed. Mr. Bredall was asked to give a further lecture later on in the year.

Swinton (Rotherham).—The two classes hitherto held on Mondays and Tuesdays have now been amalgamated, and meet on Tuesdays at 8 p.m. in the Swinton Wesleyan Church. On March 5 the members of the Rotherham Y.M.C.A. group visited Swinton. Mr. Norman Roberts, the instructor and founder of the Rotherham group, gave a lesson touching on the principal points of the grammar. The two groups intend to exchange further visits.

IRELAND.

"Esperanto and Police Work."—An interesting article on this subject, by Constable P. A. Byrne, appeared in a recent issue of the *Royal Irish Constabulary Magazine*, giving particulars of the remarkable progress Esperanto is making among the police on the Continent. It is of interest in this connection to hear from another Irish Esperantist that at the International Congress in Antwerp last August he met an officer of the Detective Service in Paris, who said he had been corresponding with three members of the Constabulary.—We are glad to learn that a small but energetic centre has been formed in Dublin, where every information and assistance is given to policemen to acquire the language, at the nominal cost of 5s. per quarter. The address is the School of Languages, Lincoln-place.

Dublin.—On March 12, Dr. G. Jameson Johnston, F.R.C.S.I., gave a lantern lecture on Esperanto in Dublin University, before the united Biological and Experimental Societies. The local press continues to give considerable publicity to our movement; on one day we received cuttings from the *Freeman's Journal*, *The Evening Mail*, *The Evening Telegraph*, *The Dublin Express*, and *Ireland's Own*. There is even an advertisement relative to the forthcoming Esperanto Congress at Cracow in the programme of the Theatre Royal! In the *Evening Mail* also appears an interesting letter from Dr. Johnston, dealing with the question: :—

What is the use of Esperanto when one has learnt it? “As one of the thousand or so delegates or ‘Konsuloj’ of the Universal Esperanto Association,” says Dr. Johnston, “I have been asked for information about art in Dublin from Italy, bee-keeping and the organisation of the medical profession from Spain, the butter and egg trade from Belgium, meat distribution from Paris, savings banks from Bulgaria, missing relatives from the United States, anatomical studies from Iceland, etc., etc. Recently a Dublin firm, which uses Esperanto extensively in its foreign trade, rang me up to inquire about a firm in Buda-Pesth. My information that the head of the firm in question is a delegate of the U.E.A. appeared to satisfy all the requirements of the Dublin firm.”—Evidently a U.E.A. delegate has to be something of a walking encyclopædia!

SCOTLAND.

Edinburgh.—One of the most entertaining evenings ever spent in the Edinburgh Society was on February 28, when a mock breach-of-promise trial took place. The whole proceedings, which were in Esperanto, were cleverly arranged by Mr. D. R. Tullo, S.S.C. The examination and cross-examination of witnesses gave scope for a capital exhibition of conversational Esperanto.—On March 6 the grupanoj listened with pleasure to a paper on “La angla kiel internacia lingvo,” sent to the society by Miss Helen Fryer, London.—On March 13 the members discussed various proposals with reference to arrangements to be made for the International Congress of 1915, which it is hoped will take place early. The discussion was opened with an interesting paper by Mr. James Robbie, secretary of the Scottish Esperanto Federation.—A new learners' class has been started in the Morningside district under the able guidance of Mr. William Harvey, F.B.E.A. The class meets in Springvalley Gardens Hall on Tuesdays, at 8 p.m.

Glasgow.—The very successful winter session of this group came to a close on March 11 with a concert, largely attended by friends. Mr. Luyken, author of the Esperanto novel, *Paülo Debenham*, has visited the group several times recently, and encouraged the members with words of good cheer. There are good prospects of a big meeting next session.—A.A.

Peebles.—On February 21 Mr. Robert Black gave a lecture on Dr. Zamenhof to a large audience in the Lawson Memorial Church Hall. It was followed by a practical demonstration of Esperanto by Mr. W. M. Page, Edinburgh, who showed by means of coloured cards the construction of the language, sang two songs, and exhibited magazines, business catalogues, and literature, which made a great impression. At the close of the meeting a dozen grammars were sold, and a considerable quantity of literature distributed.

St. Andrews.—An excellent lecture on the international language was given in the Council Chamber on Feb. 22 by the Rev. J. Beveridge, of Dundee, in place of Mr. Edmond Privat, who was prevented by illness from attending. Provost Herkless presided.—La samideanoj gojos sciigi, ke S-ro Privat nun pli bone fartas.

THE FEDERATIONS.

North-Eastern.—Under the auspices of this Federation, members belonging to the groups at Newcastle, Gateshead, Middlesbrough, Stockton, and Blackhill met at Darlington on March 2, for the purpose of transacting their periodical business. Later in the evening a meeting was held at the Temperance Institute, to which the public were invited, when songs and recitations were given in Esperanto and English. In the absence of Mr. A. C. Boyde, Mr. Baker Hudson, the Middlesbrough librarian, presided. Mr. J. Mathieson (Blackhill) gave an interesting address on the value of Esperanto as an auxiliary language from the commercial, international, and other standpoints, and Mrs. Wright (Gateshead) spoke on Esperantism. An amusing dialogue, “Sensacia Afero,” was given in Esperanto by the author, Mrs. Woof, and Miss Hope. Reports were printed in the *North Star* and the *North Mail*.

Lancashire-Cheshire.—The *Manchester City News* of March 2 prints a long report of the last quarterly meeting of the Federation. Among the many interesting and suggestive proposals made in connection with the work of the coming session was a recommendation by the committee with regard to the organisation of an *Esperanto Eisteddfod* as a means of provoking and stimulating talent on the part of Esperantists in the two counties. Much appreciated was a report by the indefatigable Rev. Father R. Basil Primavesi as to the practical and novel methods of propaganda adopted in Warrington, and as to the successful meeting there on February 14, when the Mayor and Mayoress favoured the society with their presence. The April meeting of the Federation is to take place in Stockport at the invitation of the local group, on which occasion the Mayor has kindly consented to extend a civic welcome. *Antaüen Esperanto!*

GREATER BRITAIN.

Australia.—We have received from Mr. A. L. Sullivan, secretary of the MELBOURNE group, a most encouraging report of Esperanto activity in the town during the past year. The very successful Esperanto Congress held at ADELAIDE—reported in the January B.E., and see also the opening speech made on the occasion by the Governor of South Australia, Sir Day Hort Bosanquet, printed in this number—has gained considerable publicity for the movement. Noteworthy items of the year's happenings are: The foundation of a new Esperanto group at OAKLEIGH by Mr. Clark; a visit from a Polish gentleman acquainted with Dr. Zamenhof; the publication by the SYDNEY Tourist Bureau of a series of post-cards of New South Wales scenery, with descriptive text in Esperanto; a visit from Mr. Cadell, secretary of the BRISBANE Club; the receipt of an official letter from The United Clerks' Association of Australia requesting information concerning Esperanto. Altogether the past year was a record one in the history of the movement, both in Victoria and the whole Commonwealth. Such events as the formation of a new Club and a new Group, the establishment of Esperanto Hall (the Melbourne Esperanto Oficejo), the First Australian Esperanto Congress, and the foundation of the Australian Esperantist Association undoubtedly prove that our beloved language is now an established and recognised fact in Australia as elsewhere.—We learn also that the FREMANTLE (W. Australia) paper, *The Golden Gate*, has initiated a weekly “Esperanto Corner.” We have also the pleasure this month of welcoming a new affiliated group in this town. *Bonvenon kaj gratulojn!*

Gibraltar.—Among the decorations which welcomed Their Majesties King George and Queen Mary here on their way homeward from India, the green

standard conspicuously hoisted by local Esperantists was not the least pleasing and significant.—Useful propaganda was also made on the occasion of a concert in the Assembly Rooms in aid of the Elementary Catholic Schools on January 26, among those present being the Governor, Sir Archibald Hunter, Lady Hunter, Admiral F. E. Pelham, and the Colonial Secretary, Sir Frederick Evans, with Lady Evans.—C.J.E.

Fifth British Esperanto Congress.

PORTRUSH, 25TH—28TH MAY, 1912.

Official Circular and Programme.

Dates.—Members should arrive in Portrush on Saturday morning, 25th May, so as to join in that afternoon's excursion to the Giant's Causeway, and should remain for the Propaganda Meeting on Monday evening, and the excursion to Glenariff on Tuesday. This will involve leaving England on Friday night, 24th May, and getting back on Wednesday morning, 29th May.

All arrangements for the four Congress days will be made by the Congress Committee, and will begin with breakfast in Belfast on Saturday morning, and end with dinner in Belfast on Tuesday evening. Members need only therefore book as far as Belfast, and will have no trouble arranging for travelling or accommodation in Ireland. They also may feel assured that their stay will not cost them more than the amounts stated. They will find the journey to Ireland rapid and comfortable, and the thought of the crossing should deter no one from coming.

Portrush.—The centre of Esperanto life during the Congress will be the Town Hall, Portrush—one minute from station. The *Akceptejo* will be in the Minor Hall, and the Large Hall will be our *Renkontejo* and *Babilejo*. The use of the Reading Room will also be free to members. Arrangements have been made with drivers of Irish outside cars at Portrush and Coleraine to drive Congress Members at 2s. 6d per hour, per party of four.

Programme (subject to slight modification).

SATURDAY, 25TH MAY.

- 5—7 a.m.—Steamers arrive in Belfast.
- 7.45 a.m.—Local Esperantists meet the steamers to guide Members into the town.
- 8 a.m.—Breakfast.
- 9.15 a.m.—Special train leaves for Portrush.
- 11.10 a.m.—Special train arrives Portrush.
- 2 p.m.—Special trams leave for Giant's Causeway (see January *British Esperantist*).
- 3 p.m.—Arrive Causeway.
- 6.30 p.m.—Special trams return to Portrush.
- 7.30 p.m.—Arrive Portrush.
- 9 p.m.—Official welcome to Members by Portrush Urban District Council, and short informal concert in Town Hall.

SUNDAY, 26TH MAY.

- 10 a.m.—Esperanto service in Holy Trinity Church. The whole afternoon will be left free to be spent as Members individually desire. Excursions recommended:—
 - (1). Walk to Ramore Head, East Strand, and White Rock.
 - (2). Walk or drive to Dunluce Castle.
 - (3). Walk or drive along coast road to Portstewart, where a Propaganda Meeting might be held.
- 7.30 p.m.—Service in Methodist Church in Esperanto and English.
- 9 p.m.—*Babilado* in Town Hall.

MONDAY, 27TH MAY.

9 a.m.—Annual General Meeting of B.E.A. in Town Hall.

2 p.m.—Leave by train for Coleraine.

2.45 p.m.—Sectional and Masonic (see p. 73) Meetings. During the afternoon the excursion can be taken up the beautiful River Bann to the Salmon Leap. Through the kindness of the Bann Rowing Club, who have placed their fleet of boats at the disposal of Members, this can be done by water, as well as on foot. Those who prefer to drive can do so, but cost of this is not included in Congress amount. Though those who attend the meetings will have time to see the Salmon Leap, the whole afternoon can easily be spent on the river.

8 p.m.—Official Welcome to Members by the Coleraine Urban District Council, and Propaganda Meeting in Town Hall, Coleraine.

10.45 p.m.—Special late train to Portrush.

TUESDAY, 28TH MAY.

8.50 a.m.—Leave Portrush by train for Glenariff. (All should make a point of taking this excursion—see February *British Esperantist*).

11 a.m.—Arrive Parkmore (nearest station).

1 p.m.—Lunch in Glenariff.

4.15 p.m.—Depart Parkmore.

6.50 p.m.—Arrive Belfast.

7.15 p.m.—Dinner in Belfast.

9 p.m.—Steamers leave for England.

Cost.—The cost for the whole Congress, including literature, badge, board, lodging, excursions, and travelling, from breakfast in Belfast on Saturday to dinner in Belfast on Tuesday, both included, will be: With first class lodging, £2 8s.; second class lodging, £1 13s. 6d.; third class lodging, £1 7s. 6d.

Provisional Congress Cards will be sent on receipt of postal order for 1s. 6d., or transpagilo for Sm. 0.750 (which cannot be refunded under any circumstances, but which will be deducted from the final payment), together with detailed information about travelling, fares, luggage, and all other necessary particulars. We earnestly request that those Members who think of coming, and who have not yet applied for these cards, will do so as soon as possible, so that we may know how many to arrange for.

For the Congress Committee,

FREEMAN W. CROFTS, Hon. Sec.,

Railway Station, Coleraine.

Bela estas Esperanto.

Bela estas Esperanto,
Dolca, kiel sorca kanto :
Carmas forte la orelon
Kaj briligas l' esperstelon.

La homaron gi fraticas,
Kaj l' amsenton pligrandigas :
Ciujn lingvojn gi superas ;
Gojon gi al ni liveras.

Malfermigas gi la korojn,
Plibonigas eĉ la morojn ;
Esprimpla gi ja estas,
Tion ĉiu nun atestas.

Tial mi kun grand'espero
Deziregas ke sur tero,
Disvastigu gi senlime :
Gin kreskigu ni sentime.

R. WHITAKER, Bradford

Posta Kesto.

Dankon plej koran sendas Moskva esperantianino, petinta letere helpi *rusan blindulon*, vojaĝontan sole Londonon, al la jenaj diversmaniere priservintaj samideanoj: S-ro Hirschowski, del. en Varsovio; F-inoj Kabe, Motard kaj Fromm; S-ro Max Coblenzer, Ges-roj Zapater; S-ino De Chalmot kaj la Esp. Societo en Köln; Leüt. Léclancher kaj S-ro Perrin en Calais; Pastro Austin Richardson, Frato Isidore kaj S-ro Mathieu en Bruselo; S-ro Finez en Dovero; Ges-roj Blaise kaj S-ro Phillimore en Londono.

S-ro G. W. Lee, prezidanto de la Bostonia Esp. Societo, deziras sciigi pri kiom eble da ekzemploj de praktika apliko de Esperanto por komercaj celoj, por propagandi ĉe siaj samlandanoj en la venonta kongreso de Komercaj Ĉambroj en Boston. Li petas, ke oni sendu al li el ĉiuflanke Esp. prospketojn, reklamfoliojn, gvidlibrojn, katalogojn, cirkulerojn, k.t.p. Lia adreso: 147, Mill-street, Boston, U.S.A.

Ŝango de la jurnal "Dia Regno," monala organo por internacia Kristana Misio per Esperanto. De la rā de Januaro tiu ĉi jurnal regule enhavas literaturan aldonon: "La Stelo de l' Felico." La jarabono je la gazeto kaj aldono kostas 1,500 Sm.; je la gazeto sen aldono 1,000 Sm. Kiu intencas aboni, postulu senkostan specimenon de S-ro Paul Hübner, Dellbrück ap. Köln (Germanujo).

Council Meeting, B.E.A.

Held at the offices of the Association on March 11. Present: H. D. Akerman, Miss D. E. Bellamy, Miss M. L. Blake, P. J. Cameron, B. Chatterton, C. E. Cowper, G. J. Cox, C. A. Fairman, J. C. Flügel, Miss L. S. Grant, Harrison Hill, Miss C. M. Holmes, A. Honeysett, Miss E. A. Lawrence, B. E. Long, Rhodes Marriott, H. Bolingbroke Mudie, S. A. Perkins, R. Robertson, Miss A. Schafer, F. M. Sexton, A. Sharp, J. M. Warden. In attendance: W. W. Mann, E. A. Millidge, the Secretary. Mr. Mudie in the chair, afterwards Colonel Pollen.

Co-operation with Provincial Councillors.—A communication was read from the Rev. J. C. Rust stating that he was unable to make a report as arranged to the present meeting. Mr. Cox, however, stated that the Committee would report at the following meeting.

"British Esperantist."—Mr. Long read a report of

the provisional recommendations which the Committee had formed at its first meeting, and stated they were not yet able to submit a definite proposal. He stated that the Committee would meet later in the evening, to read a considerable amount of correspondence which had been received on the subject, and hoped to be able to make a full report at the next meeting.

Esperanto Day.—A letter was read from the Shepherd's Bush Exhibition, Ltd., stating their willingness to arrange for an Esperanto Day at the White City, and offering the use of the Congress Hall for the occasion. It was decided to organise an Esperanto Day, and it was agreed that the day should be Saturday, June 15 next. The following were elected a committee (with power to co-opt) to look after the details:—Mr. G. J. Cox and Mr. H. B. Mudie.

June Council Meeting.—It was decided that the Council Meeting in June should be held on Monday, 17th, in order to meet the convenience of provisional Councillors who may attend the White City meeting.

Esperanto Propaganda League.

PRESIDENT: Mr. HARRISON HILL.

HON. SEC.: Mr. A. BLOTT, 39, Broadway, Stratford, E.

Objects.—To spread a knowledge of Esperanto and enrol recruits.

Subscriptions, 1s. per annum, payable in advance, and new recruits who are commencing to learn the language are entitled to a sixpenny text-book free, or its equivalent in suitable Esperanto literature.

Each member is pledged to endeavour to enrol at least one recruit each year. Failing to enrol one in any one year, he shall at the end of the year pay 2s. as his subscription for the following year. If he enrols two or more recruits during the year, he shall not be called upon to pay a subscription for the following year.

A form of pledge to the above effect is to be signed by members on joining.

All the funds of the League, after paying working expenses, will be devoted to the propaganda.

The official organ of the League will be THE BRITISH ESPERANTIST, and from time to time the number of members of the League shall be published in its columns.

The present number of members is 52.

For information and forms of pledge for signature by members apply to Secretary.

Guarantors, 1912.

Adams, A. J., Hastings	£50	Flügel, J. C., Reigate	£500	Nix, J. P., Eastbourne	£30
Alexander, R. R., Kingston-on-Thames	20	Freke, Mrs. A., London	10	O'Brien, Miss E., London	10
Anderson, D. S., Sutton	10	Fryer, Miss A., West Didsbury	20	Page, W. M., Edinburgh	10
Applebaum, J., Liverpool	10	Gill, J. A., Tunbridge Wells	20	Pearson, M., Sheffield	20
Bailey, H. T., London	100	Goodliffe, F. A., Letchworth	50	Peck, A. D., Thornton Heath	10
Barbor, R. C., Dublin	10	Gueritte, T. J., Surbiton	20	Peckover, Miss P. H., Wisbech	100
Barnes, C. E., Brackley	20	Hall, A., Sheffield	10	Phillimore, W., London	40
Bartholomew, Mrs. A. M., Letchworth	50		Harper, W. W., London	10	Pointer, Mrs. M., St. Neots	10
Bellamy, Miss D. E., London	50	Hipsley, F. W., Birmingham	10	Pollen, Dr. J., London	250
Beveridge, Rev. J., B.D., Dundee	10	Hollis, G., Mercer, London	100	Priestman, A. Tuke, Bradford	20
Black, R., Peebles	250	Holmes, J. T., Bradford	10	Purvis, Miss D. V., London	10
Blackett, E. R., Bath	20	Howlett, Miss A. B., Norwich	21	Robertson, R., London	10
Blaikie, J., London	20	Inman, Miss Z. A., Halstead	10	Ross, A. W., London	30
Blake, Miss M. L., London	10	Johnston, G., M.D., London	40	Rust, Rev. J. C., Soham	30
Blott, A., Westcliff-on-Sea	100	Jones, H., Swansea	10	Sach, H. E., Croydon	10
Boorman, A. C., High Wycombe	10	Kaliski, P., London	10	Senior, Rev. C. J., Buckingham	20
Bredall, J., Croydon	100	Kennedy, D., Glasgow	10	Sharpe, R., Torquay	100
Buchan, Miss A. M., Shropshire	10	Knowles, Mrs. C., York	10	Shaw, F. W., Didsbury	100
Chatterton, B., London	100	Lawrence, Miss E. A., London	30	Skeen, Miss L., Sunbury Common	10
Clegg, H., London	50	Leadley, L. H., York	10	Sultzberger, M., Croydon	30
Coombe, J., Newton, Sheffield	20	Legge, Dr. R., Mickleover	21	Surridge, Wm., London	10
Cox, G. J., London	10	Marriott, Rhodes, Ashton-on-Mersey	20	Taylor, S., Buxton	10
Craig, R. A., Shrewsbury	30	Megahy, B., Preston	20	Tredgold, R. R., London	20
Crofts, F. W., Coleraine	50	Millidge, E. A., Dulwich	50	Walker, Rev. S. R. M., London	10
Crowley, R. H., Letchworth	10	Milner, Miss M. E., Leek	10	Warden, J. M., Edinburgh	500
Duckers, J. S., Carlisle	10	Moody, R. H., Burma	10	Way, A. G., Ealing	10
Fairman, C. A., London	50	Morgan, A. J., Coventry	10	Willis, F. C., Tewkesbury	10
Farmer, G. Noble, London	50	Mudie, H., Bolingbroke, London	500	Wilson, J., Leek	10
Finez, J. M., Dover	10	Munro, Miss A. M.	10	Total	£4,280

The British Esperanto Association (Incorporated).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—“If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member.”

S. J. M. BRADSHAW, M.D., *Dalkey, co. Dublin*; Dr. A. A. BURRELL, *Carrick Manor, Monkstown, co. Dublin*; Mrs. M. DEANE, 19, *Hallville-road, Mossley-hill, Liverpool*; Miss A. M. DICKENSON, *Alexandra Club, Stephen Green, Dublin*; L. E. DUST, 21, *Keith-street, Wanganui, New Zealand*; W. HARNDEN, 517, *Canterbury-road, Gillingham, Kent*; J. M. HUTCHEON, M.A., *Park House, Ob in, N.B.*; A. S. LIDIARD, 28, *Princes-square, London, W.*; J. A. MACINTYRE, *Central Telegraphs, G P.O., Cape Town South Africa*; W. G. NEALE, 29, *Grosvenor-square, Dublin*; T. L. PHILLIPS, “*Crofton*,” *Heathfield-road, Terenure, co. Dublin*; R. T. THORNTON, *Fitzwallers, Eastbourne*; Mrs. E. TILLOTSON, *Balmoral Crescent, Surrey-hills, Vic., Australia*; Rev. J. B. WHITE, *Rector, Wakerley, Stamford*; W. WHITE, 408, *Stanstead-road, Catford, London, S.E.*; R. B. M. WILKINS, 21, *Therapia-road, East Dulwich, S.E.*; Mrs. F. WILLETT, *Hill-rise, Anstey, nr. Leicester*; Prof. R. WOODHOUSE, 116, *Grafton-street, Dublin*.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*A. W. JACKSON, *London, N.E.*; *Miss A. A. JONES, *Miss A. E. MARTIN, G. W. RANDALL, *EMILE MÜLLER, *London, N.*; *Miss E. I. CANN, *L. G. GABRIEL, E. R. ROBERTS, *London, N.W.*; Miss B. S. KERR, R. HARGREAVES, Wm. CARTBRIGHT, F. HOLLAND, *Rishton, nr. Blackburn*; J. H. CHAPMAN, R. JEZNER, *Wm. SMITH, *Wishaw, Scotland*.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*Miss J. WYNTER, *Highgate, N.*; *Miss W. E. TAYLOR, *Coventry*; Miss M. B. LIGHTFOOT, *Carlisle*; Miss C. M. HANNAFORD, E. A. BUDGE, *Hobart, Tasmania*; W. H. WILSON, *Kendal*.

NEW FELLOW.

GEORGE GIBBENS, *Richmond, Surrey*.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Delegate Councillors.

To replace those named in “Annual Circular.”

H. D. Akerman, Miss D. E. Bellamy, J. Bredall, P. J. Cameron, Miss L. S. Grant, S. A. Perkins, and C. F. White, for the *London Esperanto Club*.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses penceojn (25 spesdekojn) por trilinia enpresejo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencej por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresejon senpage. Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.

27. **Moravio (Aŭstrio)**.—S-ro Tyl Jaroslav, *Prostřjov, Olomoucka, 57*, deziras korespondadi kun ĉiuj gesamideanoj per il. poštarktoj. Resp. ĉiam kai tuj. (88).

34. **Cambridge (Anglujo)**.—S-ro C. McPherson, 60, *Devonshire-road*, deziras korespondi kun alilandaj samideanoj poštarkte aŭ letere, kaj interŝanĝi poštmarkojn britajn aŭ alilandajn.

66. **Bury (Anglujo)**.—F-no L. Burton, 53, *Alfred-street*, deziras korespondadi kun ne-angleparolanta franco aŭ germano.

67. **High Wycombe Bucks, Anglujo**.—S-ro Cyril C. Couchman, 6, *Castle-terrace, Castle-street*, naturisto, deziras korespondi kun samideanoj en Gilio kaj Brazilio pri papilioj.

68. **Gillingham (Kent), Anglujo**.—S-ro W. Harnden, “*The Moorings*,” 517, *Canterbury-road*, deziras korespondi kun alilandaj samideanoj.

69. **Barcelona (Hispanujo)**.—S-ro Mariana Ferran, *Calle Marconi, 14*, deziras interŝanĝi ilustr. p.kartojn, p.mkojn kun alilandaj gesamideanoj, ĉiam kaj tuj respondos.

70. **Rangoon (British Burma)**.—S-ro M. Parr, 36, *Crisp-street*, deziras korespondadi kun alilandaj samideanoj.

71. **Odessa (Rusujo)**.—S-ro A. Bliči, *Poste-restante*, per p.kartoj ilustr. Ĝiam respondos. (89).

72. **Siberio Azia Rusujo**.—S-ro P. Bezrukih, *Krasnij Jar, Zabajkala Oblast*, instruisto, deziras por sia geografia kurso poštarktojn kun *katakterizaj* vidajoj de la jenaj lokoj: Kimruja karbminejo, Liverpool (haveno), Manchester (kotonspinejo), Newcastle (spipkonstruejo), Oxford, Cambridge, Chester, Plymouth, York, Glasgow, Aberdeen, Inverness, Lerwick (haringejo), Dublin, Belfast, Galway, Cardiff. Interŝanĝe li sendos vidajojn de Siberio kaj ĝia popolo.

73. **Patna (Hindujo)**.—S-ro Bhagayan Prasad, *Monair*, komencanto, dez. kor. per il. pk. kun ges. alilandaj.

74. **Krakovo (Aŭstrio)**.—S-ro Jan Zpěvák, *Krovoderska 19/1*, dez. kor. per il. p.k., el ĉiu landoj. Ĝiam kaj tuj respondos.

Donations.

(January and February).

Nelson Esperanto Group	£0 5 0
Dr. J. W. Hayward, Birkenhead	0 13 4
A. M. Mirrieles, London	2 2 0
E. Whitley, M.A., Oxford	0 6 8
J. Bredall, F.R.G.S., London	1 0 0

Council Meetings.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council of the B.E.A. will be held on Monday, April 15th, at the Offices of the Association, 133, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m. Following meeting, May 13th, at same place and hour.

H. CLEGG, Secretary.

Examinations in May.

The Examinations Committee begs to announce that on Monday, May 6, at the offices of the Association, Museum Station-buildings, High Holborn, W.C., will be held an *Examination for the Preliminary Certificate*, at 7 p.m., and on Tuesday, May 7, an *Examination for the Advanced Certificate*, at 6.30 p.m. Candidates should intimate as soon as possible their intention to be present.

Subscriptions, 1912.

Fellows, Members and Affiliated Groups are respectfully informed that subscriptions for the year 1912 became due in every case on the 1st January, 1912.

Owing to the change in the date of the financial year made by the members in June, the past “year” consisted of eight months only. It has, therefore, been decided that members and others renewing for the year ending 31st December, 1912, may do so by paying two-thirds of the full amount of the subscription due.

H. CLEGG, Secretary.

75. **Tunbridge Wells (Anglujo)**.—S.-ino Edith Hacker, *Hamilton House*, dez. kor. kun alilandaj ges.

76. **Praha (Bohemujo)**.—S.-ro C. Šmid, *Vršovice, Praha 24*, per il. p.k., ĉiam resp.

77. **Rondnici-n.-L. (Bohemujo)**.—S.-ro L. Knotek *Stredni kospodskola*, dez. kor. per p.k. kun ĉiulandaj ges.

78. **S.-ro H. M. Stevenson** anoncas, ke lia adreso nun estas : *P.O. Kestell, District Bethlehem, Orange Free State, Sudafriko*. Korrespondantoj volu noti.

79. **Krakovo (Galicio)**.—Banka Oficisto Rudolf Némota, *Kynek gtwowy 42*, dez. kor. per il. p.k. kaj inter. p.mkojn ĉiuland. Ĝiam kaj tuj resp.

80. **Port Adelaide (S. Australio)**.—S.-ro Wm. Ellenberg, per adr. S.-ro Short, *Crozier-st., Dockville*, dez. kor. per il. p.k.

81. **Zombor (Hungarujo)**.—S.-ro F. Nándor, *Deák Ferenc, Körút, 30*, dez. inter. p.mkojn. kaj p.k. Povas sendi belajn p.mkojn el la Balkanaj landoj. Al ĉiu fidele resp.

82. **Moskvo (Rusujo)**.—S.-ro Serge Makarov, *Bojedomskij pereul, No. 18*, dez. kor. kun ĉiulandaj ges. per il. p.k. Resp. ĉiam.

83. **S.-ro A. W. Ross**, Bibiani, Ltd., *Gold Coast Colony*, dez. sciigi geomikojn, ke lia adreso estonte estos : *The Mining and Metallurgical Club, 3, London-Wall, London, E.C.*

84. **Beckenham (Anglujo)**.—S.-ro R. W. Clark, B.Sc., instruisto pri scienco, 162, *Mackenzie-rd.*, dez. kor. kun alilandaj ges.

85. **Durban (Natalo, S. Afriko)**.—S.-ro G. H. Gibbs, komencanto, dez. kor. kun alilandaj ges.

86. **Siberio (Azia Rusujo)**.—S.-ro Petro Kabanov, *Zeja-pristan, Amursk oblast*, instruisto, dez. kor. per p.k. aŭ let. kun anglaj geinstruistoj.

87. **Dublin (Irlando)**.—S.-ro Peadar O. Maicin, 13, *Plás Tobair, Phádraig*, komencanto, dez. kor. kun alilandaj ges.